

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI
PRÁVNICKÁ FAKULTA

VYŠETROVANIE NEDBANLIVOSTNÝCH TRESTNÝCH
ČINOV

Diplomová práca

983afce0-feb5-458b-9e6e-45f772f8c68f

Študijný program: Právo

Študijný odbor: Právo

Pracovisko: Katedra trestného práva, kriminológie, kriminalistiky
a forenzných disciplín

Vedúci diplomovej práce: JUDr. Martin Orviský, PhD.

Banská Bystrica, 2024

Bc. Viktória Vrábelová

ČESTNÉ VYHLÁSENIE

Čestne vyhlasujem, že predmetnú diplomovú prácu s názvom: Vyšetrovanie nedbanlivostných trestných činov, som vypracovala samostatne a uviedla som všetku použitú literatúru, pod vedením svojho vedúceho práce JUDr. Martina Orviského, PhD.

V Banskej Bystrici, 28.02.2024

.....

Bc. Viktória Vrábelová

POĎAKOVANIE

Touto cestou si dovoľím poďakovať, najmä svojmu vedúcemu práce, JUDr. Martinovi Orviskému, PhD., za cenné rady a odbornú pomoc, ktoré mi poskytol pri písaní danej diplomovej práce. Dovoľím si poďakovať aj orgánom činným v trestnom konaní za poskytnutie potrebných materiálov pri písaní danej práce.

ABSTRAKT

VRÁBELOVÁ, Viktória: *Vyšetrovanie nedbanlivostných trestných činov* (Diplomová práca). Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Právnická fakulta. Katedra trestného práva, kriminológie, kriminalistiky a forezných disciplín. Vedúci diplomovej práce: JUDr. Martin Orviský, PhD. Stupeň odbornej kvalifikácie: magister (v skratke „Mgr.“). Banská Bystrica, 2024. Rozsah práce: 51 strán.

Diplomová práca sa bližšie zaoberá problematikou vyšetrovania nedbanlivostných trestných činov s dôrazom na problematiku psychologického profilovania páchatel'ov (najmä páchatel'ov pod vplyvom omamných a psychotropných látok), právnymi aspektami vyšetrovania nedbanlivostných trestných činov a trestami, ktoré sa páchatel'om nedbanlivostných trestných činov ukladajú. Diplomová práca sa ďalej zaoberá problematikou vyšetrovania ako formou prípravného konania, ktorú vykonávajú vyšetrovatelia Policajného zboru v rozsahu nedbanlivostných trestných činov. Daná práca sa zameriava aj na tresty, ktoré sa ukladajú páchatel'om nedbanlivostných trestných činov, analyzuje ich a komparuje rozhodnutia súdov s ohľadom na to, kto to-ktoré rozhodnutie vydal. Diplomová práca je vypracovaná v súlade s aktuálnou právnou úpravou, odbornou literatúrou a judikatúrou so zameraním na nedbanlivostné trestné činy a ich páchatel'ov. Práca sa zameriava najmä na príčetnosť páchatel'ov ako, okolnosť vylučujúcu trestnú zodpovednosť. Práca sa člení na 3 kapitoly. V práci je využívaná rozkladová metóda písania, komparácia a normatívnoprávna metóda výkladu noriem.

Kľúčové slová:

Trestný čin. Zavinenie z nedbanlivosti. Príčetnosť. Opilstvo. Psychotropné a omamné látky. Vyšetrovanie. Tresty.

ABSTRACT

VRÁBELOVÁ, Viktória: *Investigation of negligent crimes* (Master thesis). Matej Bel University in Banská Bystrica. Faculty of law. Department of criminal law, criminology, criminology and forensic disciplines. Thesis Supervisor: JUDr. Martin Orviský, PhD. Qualification level: master (in short „Mgr.“). Banská Bystrica, 2024. Range of thesis: 51 pages.

The thesis focuses on the investigation of negligent criminal offenses, with an emphasis on the issue of psychological profiling of offenders (especially those under the influence of drugs and psychotropic substances), the legal aspects of investigating negligent criminal offenses, and the penalties imposed on perpetrators of negligent criminal offenses. The thesis further addresses the issue of investigation as a form of preparatory proceedings conducted by investigators of the Police Corps in the context of negligent criminal offenses. The work also focuses on the penalties imposed on perpetrators of negligent criminal offenses, analyzes them, and compares court decisions in terms of who issued the respective decision. The thesis is prepared in accordance with the current legal regulations, professional literature, and case law, focusing on negligent criminal offenses and their perpetrators. Thesis focuses primarily on the sanity of perpetrators as a circumstance excluding criminal liability. The thesis is divided into 3 chapters. The decomposition method of writing, comparison, and normative-legal method of interpreting standards are utilized in the thesis.

Kľúčové slová:

Criminal offense. Culpable negligence. Criminal responsibility. Intoxication. Psychotropic and narcotic substances. Investigation. Penalties.

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

a pod.	a podobne
atď	a tak ďalej
čl.	Článok
nasl.	nasledujúce
o.i.	okrem iného
OČTK	orgány činné v trestnom konaní
ods.	Odsek
SR	Slovenská republika
t. j.	to je
TP	Trestný poriadok
TZ	Trestný zákon
tzv.	takzvane
Z.z.	Zbierka zákonov

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	10
1.1 Trestná zodpovednosť	10
1.2 Trestný čin	11
1.3 Zavinenie z nedbanlivosti.....	14
1.4 Usmrtenie	15
1.5 Príčetnosť.....	16
1.5.1 Zmenšená príčetnosť	18
1.5.2 Duševná porucha	18
1.6 Psychotropné látky omamné látky a alkohol.....	22
2 VYŠETROVANIE	23
2.1 Skrátené vyšetovanie.....	23
2.2.1 Tzv. “osobitne skrátené vyšetovanie”	24
2.3 Pribratie znalca do prípravného konania	26
2.3.2 Pribratie znalca orgánmi činnými v trestnom konaní.....	27
2.3.3 Pribratie znalca z podnetu obhajoby.....	29
2.3.4 Otázky smerované na znalca	30
2.4. Trestná činnosť na úseku cestnej premávky.....	31
2.4.1 Vyšetrenie v súvislosti s požitím návykových látok	32
3 TRESTY UKLADANÉ PÁCHATEĽOM NEDBALIVOSTNÝCH TRESTNÝCH ČINOV	34
3.1 Tresty.....	34
3.1.1 Bratislavský kraj	34
3.1.2 Trnavský kraj.....	35
3.1.3 Trenčiansky kraj	35
3.1.4 Nitriansky kraj	36
3.1.5 Žilinský kraj.....	36
3.1.6 Banskobystrický kraj	37
3.1.7 Prešovský kraj	37
3.1.8 Košický kraj.....	38
3.1.9. Zhrnutie	39
ZÁVER.....	41
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	42
PRÍLOHY	51

ÚVOD

V práci sa sústredíme na subjektívnu stránku páchatel'a, konkrétne na zavinenie ako obligatórnu zložku subjektívnej stránky trestného činu. Zavinenie sa člení na zavinenie z nedbanlivosti alebo úmyselné zavinenie. V danej práci sa sústredíme na zavinenie z nedbanlivosti, resp. na nedbanlivostné trestné činy a postup orgánov činných v trestnom konaní pri ich vyšetrovaní.

Práca sa prednostne zameriava na trestné činy, zavinené z nedbanlivosti, spáchané v stave zníženej príčetnosti a to na trestné činy spáchané vodičmi. Práca sa okrem iného zaoberá aj nedbanlivostnými trestnými činmi z pohľadu práva a psychológiu ako vednú disciplínu používa len čiastočne. Tému diplomovej práce sme si vybrali na základe zvyšujúceho sa počtu dopravných nehôd pod vplyvom psychotropných a omamných látok. Hlavným cieľom práce je podrobne zanalyzovať nedbanlivostné trestné činy z pohľadu práva a čiastočne aj z pohľadu psychológie so zameraním na príčetnosť páchatel'a. Čiastkovým cieľom je vyhotoviť prieskum, ktorého respondenti budú subjekty práva v predmetnej problematickej oblasti. Prieskum by sa mal týkať otázok smerovaných na respondentov, ktoré sa týkajú ich odbornej praxe v oblasti nedbanlivostných trestných činov v súvislosti s psychotropnými a omanými látkami, duševnými poruchami a otázkou pribratia znalca do prípravného konania ako aj faktorou ovplyvňujúcich podnet na jeho pribratie. Predmetný prieskum by mal slúžiť ako podklad pre určenie predmetu výskumu. Ďalším čiastovým cieľom je už samotný výskum, ktorý by mal pozostávať z analýzy a následnej komparatistiky rozhodnutí okresných súdov v skutkovo obdobných veciach so zameraním na ukladanie trestov. Dostupná literatúra je pre danú problematiku bohatá, pretože existuje mnoho knižných publikácií, článkov a hlavne judikatúry na objasnenie danej problematiky. Ako hlavný zdroj sme použili komentáre k trestnému poriadku a trestnému zákonu. Ďalšími zdrojmi sú jednotlivé knižné publikácie, odborné články a rozhodnutia súdov z ktorých práca vychádza. Práca sa skladá z troch kapitol, kde v prvej kapitole vymedzuje najvšeobecnejšie pojmy, ktoré sa dotýkajú danej témy. Druhá kapitola nesie názov „Vyšetrovanie“, kde sa na danú problematiku pozeráme skrz trestného práva procesného a posledná kapitola je o rozhodnutiach súdov v ktorých sa ukladajú páchatel'om tresty a porovnanie výšky trestov v tom-ktorom rozhodnutí.

1 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Pre lepšie pochopenie danej problematiky si musíme vymedziť základné pojmy, ktoré tvoria nosný pilier pre prácu. V danej kapitole vymedzujeme, čo je to trestná zodpovednosť a s ňou súvisiaci trestný čin. Ďalej tu vymedzujeme niektoré forenzne významné duševné poruchy ako podklad pre vyvodenie zmenšenej príčetnosti alebo nepříčetnosti páchatel'a, ktoré majú v trestnom konaní za následok zbavenie trestnej zodpovednosti páchatel'a alebo použitie poľahčujúcej okolnosti. V danej kapitole sa práca tiež zaoberá psychotropnými a omamnými látkami ako aktuálnym problémom dnešnej spoločnosti pri vedení motorového vozidla, usmrtením a nedbanlivostným zavinením.

1.1 Trestná zodpovednosť

Zodpovednosť vnímame ako nutnosť osoby niesť následky za svoje správanie. Je mnoho typov zodpovedností, môžeme hovoriť o zodpovednosti morálnej, spoločenskej, právnej ale aj iných. Právnu zodpovednosť slovenský právny poriadok považuje za neurčitý pojem, to znamená, že nemá jednotnú legálnu definíciu obsiahnutú v zákonoch. Je preto potrebné vychádzať z právnej teórie a praxe, kde sa právna zodpovednosť považuje za určitú povinnosť osoby strpieť následky za konanie, ktoré slovenský právny poriadok považuje za protiprávne. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné rozlišovať právnu zodpovednosť aj z hľadiska dispozície zodpovednostnej právnej normy a z nej vyplývajúcich predpokladov, ktorých naplnenie sa skúma v rôznych právnych procesoch. Ide najmä o právnu zodpovednosť vyplývajúcu z pracovnoprávnych vzťahov, občianskoprávnych vzťahov, obchodnoprávnych vzťahov, trestnoprávnych vzťahov a ďalších. Vzťah, ktorého účastníkmi sú na jednej strane štát, konajúci prostredníctvom súdov a orgánov činných v trestnom konaní a druhej strane osoba, ktorá splní predpoklady vzniku trestnej zodpovednosti a koná protiprávne, t. j. naplní všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, ktoré sú uvedené v trestnom zákone, sa nazýva trestnoprávny vzťah. Aby osoba mohla byť trestne zodpovedná, musí splniť všetky predpoklady vzniku trestnej zodpovednosti, ktoré sú upravené v § 8 a nasledujúce zákona č. 300/2005 Trestného zákona Z. z. v platnom znení (*Ďalej len „Trestný zákon“ v príslušnom tvare*). Daný výpočet však nie je taxatívny a môže byť rozšírený inými znakmi obsiahnutými v osobitnej časti tohto zákona.¹

¹ KLÁTIK, J. a kol.: *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 2. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2020. s. 69.

Základným predpokladom na vznik trestnej zodpovednosti je spáchanie trestného činu. Etapy, ktoré predchádzajú spáchaniu trestného činu sú myšlienka, pokus o trestný čin a príprava na zločin. Dnešná literatúra však myšlienke nepriznáva trestnoprávne účinky.² Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku stanovil, že myšlienku ako jedinú z vyššie uvedených etáp páchania trestnej činnosti, nemožno postihovať trestným právom. Súvisí to so zásadou „cogitationis poenam nemo patitur“, čo znamená, že za samotný úmysel spáchať trestný čin sa netrestá.³ Vznik trestnej zodpovednosti sa teda neviaže len a výlučne na dokonanie trestného činu. Trestne zodpovedná môže byť aj osoba, ktorá splnila zákonom stanovené predpoklady na prípravu na zločin či pokus o trestný čin. Musíme však prihliadať na ustanovenia § 13 ods. 3 a § 14 ods. 3 Trestného zákona, ktoré uvádzajú kedy trestnosť daných štádií zaniká.⁴

1.2 Trestný čin

Ako sme už uvádzali v predchádzajúcej podkapitole aby mohla vzniknúť osobe trestná zodpovednosť musí spáchať trestný čin. Trestný zákon definuje čo je to trestný čin ako aj jeho druhy v prvej hlave všeobecnej časti.⁵ V § 8, Trestný zákon definuje trestný čin ako „*Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.*“⁶ Z uvedenej definície možno vyvodit' dve podmienky ktoré musia byť splnené kumulatívne, aby išlo o trestný čin. Jednou z podmienok je protiprávnosť činu a druhou z podmienok sú znaky, ktoré musia byť obsiahnuté v TZ. Subjekt, ktorý prejavuje vôľu tým, že porušuje príkazy a zákazy, ktoré ustanovuje platné právo, koná protiprávne.⁷

Protiprávnosť je konanie a teda aj opomenutie takého konania, na ktoré bol subjekt povinný podľa práva alebo stav, ktoré sú v rozpore s právnymi normami. Je to konanie,

² JELÍNEK, Jiří a kol.: *Trestní právo hmotné : Obecná část, Zvláštní část*. 1. vyd. Praha : Leges, 2009, s. 266.

³ Z judikatúry „*Len myšlienku trestným právom nie je možné postihnúť. Bez trestnosti len myšlienky spáchať trestný čin, zodpovedá zásade cogitationis poenam nemo patitur (za samotný úmysel spáchať trestný čin sa netrestá).*“ Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 TO 23/2010, zo dňa 03.03.2011

⁴ KLÁTIK, J. a kol.: *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 2. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2020. s. 70.

⁵ IVOR, J. a kol.: *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť 1*. 2. vyd. Bratislava : Iura Edition, 2010. s. 83.

⁶ Pozri § 21 ods. 2, z. č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

⁷ BURDA, E. a kol.: *Trestný zákon. Všeobecná časť. Komentár*. I. diel. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. s.

ktoré je pre právo nežiadúce a teda je právom reprobované. Dané konanie môže byť zavinené alebo nezavinené. Zavinené protiprávne konanie označujeme ako delikt. Delikt sa vyskytuje v rôznych oblastiach práva ako je oblasť trestného práva, správneho práva, ale aj oblasť súkromného práva. Na rozdiel od zavineného protiprávneho konania poznáme aj nezavinené, to sa však v zásade vyskytuje len v odvetviach súkromného práva. Delikty v oblasti hmotného práva možno deliť na delikty verejnoprávne a delikty súkromnoprávne z hľadiska práva súkromného a práva verejného. Trestné činy, priestupky a iné správne delikty patria do kategórie verejnoprávnych deliktov. Protiprávnosť možno považovať za typový znak trestného činu.⁸

Zdôrazňujeme, že nie každé protiprávne konanie možno považovať za trestný čin. Za trestný čin možno považovať len také konanie ktoré je zákonom zakázané, nedovolené a teda je v rozpore s platným právom a ktoré je ustanovené v Trestnom zákone ako trestný čin.⁹ Protiprávnosť možno považovať za typový znak trestného činu. Protiprávnosť je potrebné vyvodzovať z právneho poriadku ako celku. Konanie, ktoré je spoločensky nepriateľné, a teda protiprávne, v podstate vzniká aj mimo trestného práva v dôsledku porušenia mimotrestných právnych pravidiel. Takéto pravidlá môžu zahŕňať predpisy o bezpečnosti práce, pravidlá cestnej premávky, zdravotné predpisy, pravidlá týkajúce sa manipulácie s výbušninami, jedmi, omamnými látkami a podobne. Napriek tomu že protiprávnosť možno považovať za znak trestného činu, nie je vždy explicitne vyjadrená v skutkových podstatách trestného činu.¹⁰

Znak protiprávnosti je vyjadrený v niektorých skutkových podstatách trestného činu vyjadrený ako napríklad:

- „*neoprávnene*“ v zmysle § 251 Trestného zákona, kde je ustanovený trestný čin neoprávneného podnikania.
- „*protiprávne*“ podľa § 218 Trestného zákona, kde je ustanovený trestný čin neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru.
- „*bez oprávnenia*“ v zhode s § 183, kde Trestný zákon ustanovuje trestný čin obmedzovanie osobnej slobody.

⁸ IVOR, J. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť I.* 2. vyd. Bratislava : Iura Edition, 2010. s. 84.

⁹ MENCEROVÁ, I. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť.* 3. vyd. Šamorín : Heuréka, 2021. s. 77.

¹⁰ IVOR, J. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť I.* 2. vyd. Bratislava : Iura Edition, 2010. s. 84.

- „*bez povolenia*“ v súlade s § 253, kde Trestný zákon ustanovuje trestný čin nepovolennej výroby liehu.
- „*v rozpore so všeobecnými záväznými predpismi*“ v zmysle ustanovenia § 303 Trestného zákona, trestného činu porušovania ochrany vôd a ovzdušia.
- „*postupom alebo za podmienok, ktoré odporujú všeobecne záväzným právnym predpisom*“ podľa § 151, kde Trestný zákon ustanovuje trestný čin nedovolené prerušenie tehotenstva.¹¹

Znaky toho-ktorého trestného činu, sú dôležité aj pre správne kvalifikovanie trestného činu, pretože aby sme mohli vôbec hovoriť o čine, ktorý je postihovaný trestným právom musí ísť o konanie ktoré je na jednej strane protiprávne a má znaky, ktoré sú uvedené v všeobecnej a osobitnej časti Trestného zákona. Znaky, ktoré nazývame typové sú súčasťou tej-ktorej skutkovej podstaty trestného činu, ktorá je uvedená v osobitnej časti trestného zákona. Za znaky trestného činu nemožno považovať len znaky jeho skutkovej podstaty, sú to aj znaky, ktoré riešia otázku veku a príčetnosti ustanovené v § 22 a § 23 Trestného zákona.¹² Pod zákonnými znaky skutkovej podstaty trestného činu rozumieme subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka. Každá skutková podstata trestného činu upravená v osobitnej časti ich obsahuje a niektoré sú upravené aj vo všeobecnej časti Trestného zákona. Aby išlo o trestný čin nestačí len, aby subjekt protiprávne konal, musí naplniť aj všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu a musí splniť aj podmienku veku a príčetnosti.¹³

Na účely danej podkapitoly rozdeľujeme trestný čin, iba na prečin a zločin, vzhľadom na širokoškálnu kategorizáciu trestných činov.

Podľa závažnosti možno rozlíšiť trestné činy na prečin a zločin v zmysle § 9 Trestného zákona.¹⁴ Prečin je podľa § 10 Trestného zákona je „trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť

¹¹ MENCEROVÁ, I. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 3. vyd. Šamorín : Heuréka, 2021. s. 78.

¹² KLÁTIK, J. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 2. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2020. s. 75.

¹³ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 14.

¹⁴ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 20.

rokov“¹⁵ Zločin je závažnejší trestný čin ako je prečin. Zákon za zločin považuje každý trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby prevyšuje 5 rokov, je zavinený úmyselne a je upravený v osobitnej časti Trestného zákona. Zákon za zločin považuje aj skutok, ktorý v základnej skutkovej podstate je prečinom, ale v kvalifikovanej skutkovej podstate jeho horná hranica trestnej sadzby prevyšuje 5 rokov. Za zločin je považovaný aj obzvlášť závažný zločin, ktorého dolná hranica trestnej sadzby je najmenej 10 rokov. Zločin je upravený v § 11 Trestného zákona¹⁶

1.3 Zavinenie z nedbanlivosti

V predchádzajúcej podkapitole sme uviedli, že trestné činy sa podľa závažnosti delia na prečin a zločin. Trestné činy možno rozdeliť aj podľa formy zavinenia na účely danej podkapitoly vymedzujeme zavinenie z nedbanlivosti. Trestná zodpovednosť vzniká na základe zavinenia v slovenskom trestnom práve, inak povedané uplatňuje sa tu princíp subjektívnej zodpovednosti. Zavinenie sa člení na zavinenie z nedbanlivosti alebo na úmyselné zavinenie.¹⁷ Trestné činy spáchané z nedbanlivosti sú vždy prečiny. Prečiny však môžu byť spáchané aj úmyselne. Niektoré trestné činy môžu byť spáchané len úmyselne alebo len z nedbanlivosti. Trestné činy, ktoré môžu byť spáchané len úmyselné sú napríklad vražda podľa § 145 alebo trestný čin vydierania podľa § 189 Trestného zákona. Tie ktoré môžu byť spáchané len z nedbanlivosti sú napríklad trestný čin usmrtenia podľa § 149 alebo trestný čin zanedbania starostlivosti o zvieratá podľa § 305b Trestného zákona. Existujú trestné činy, ktoré môžu byť spáchané obomi formami zavinenia napríklad trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 155 alebo ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Trestného zákona.¹⁸

Zavinenie z nedbanlivosti je ľahšia forma zavinenia, ako úmyselné zavinenie. Úmyselné zavinenie obsahuje obidve zložky zavinenia a to zložku vôľovú a zložku vedomostnú. Nedbanlivosti chýba na rozdiel od úmyslu zložka vôľová. Nedbanlivosť rozdeľujeme na nedbanlivosť vedomú a nevedomú, ktoré upravuje Trestný zákon v § 16 písmeno a) a b). Pri vedomej nedbanlivosti, páchatel vie, čiže si je vedomý o vzniku možného následku, spoliehajúc sa a to bez primeraných dôvodov, že k nemu nedôjde.

¹⁵ Pozri § 145, § 189, § 149, § 305b, § 155, § 211, z. č. 300/2005 Trestný zákon Z. z. v platnom znení

¹⁶ KLÁTIK, J. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 2. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2020. s. 78.

¹⁷ KLÁTIK, J. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 2. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2020. s. 80.

¹⁸ MENCEROVÁ, I. a kol. *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 3. vyd. Šamorín : Heuréka, 2021. s. 85 - 88.

Nevedomá nedbanlivosť stojí na povinnosti aj možnosti predvídať, že môže dôjsť k spôsobeniu ohrozenia alebo poruchy záujmu chráneného trestným zákonom. Povinnosť a možnosť vedieť je vedomostnou zložkou nevedomej nedbanlivosti.¹⁹

1.4 Usmrtenie

Definíciu usmrtenia nám uvádza Trestný zákon. Daný trestný čin je systematicky umiestnený v prvej hlave s názvom trestné činy proti životu a zdraviu a v prvom diele, ktorý nesie názov proti životu. Z uvedeného je možné si vyvodit', že z hľadiska systematiky patrí do skupiny najzávažnejších trestných činov a teda proti životu, nakoľko druhovým objektom predmetného dielu je ľudský život. Nachádza sa v ustanovení § 149 a nasl. Páchateľom prečinu usmrtenia v základnej skutkovej podstate, môže byť v zásade ktokoľvek, nakoľko tu nie je uvedené žiadne kritérium, ktoré je potrebné splniť, aby sa protiprávne konanie dalo subsumovať pod danú skutkovú podstatu. Z hľadiska formy zavinenia sa nevyžaduje úmysel, postačujúca je forma zavinenia z nedbanlivosti a to buď vedomá alebo nevedomá forma. Objektívna stránka usmrtenia spočíva v konaní spôsobiť inému smrť. Objektom trestného činu usmrtenia je život človeka a jeho ochrana.²⁰

Vzhľadom, na predmet skúmania diplomovej práce, nás zaujímajú najmä kvalifikované skutkové podstaty, a to usmrtenie podľa § 149 ods. 4 a ods. 5. Prečin usmrtenia podľa ods. 4 sa líši od základnej skutkovej podstaty najmä v osobe páchatel'a, pretože určujúce kritérium preto, aby mohla byť osoba páchatel'om, spočíva v tom, že páchatel' tento prečin musí spáchať v súvislosti s jeho zamestnaním, povolaním, postavením, funkciou alebo ako vodič dopravného prostriedku. Spolu s predchádzajúcim kritériom musí kumulatívne splniť aj podmienku, ktorá spočíva v tom, že musí byť v stave, ktorý si privodil sám požitím návykovej alebo psychotropnej látky a teda sa vplyvom týchto látok dostal do stavu, ktorý vylučuje spôsobilosť na vykonávanie činnosti podľa predchádzajúcej vety. Nakoľko ide o kvalifikovanú skutkovú podstatu, trestná sadzba je tu značne prísnejšia a pohybuje sa v rozsahu štyroch až desiatich rokov trestu odňatia slobody na rozdiel od základnej skutkovej podstaty, kde trestná sadzba je do troch rokov trestu odňatia slobody.²¹

¹⁹ ČENTĚŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 32.

²⁰ Pozri § 149, z. č. 300/2005 Trestný zákon Z. z. v platnom znení

²¹ ROSINSKÝ, K.: Trestný čin usmrtenia a uloženie doživotného trestu zákazu činnosti In *Justičná revue*, [online]. Dostupné na internete: <https://www.legalis.sk/sk/casopis/justicna-revue/trestny-cin-usmrtenia-a-ulozenie-do-zivotneho-trestu-zakazu-cinnosti.m-2652.html> [cit. 2024-2-19], s. 1.

Kvalifikovaná skutková podstata podľa ods. 5 sa odlišuje od ods. 4 len v tom ohľade, že predmetom útoku sú dva a viaceré osoby. Od skutočnosti, že páchanie prečinu usmrtenia podľa ods. 5 je na dvoch a viacerých osobách sa odvíja aj jeho prísnejšia trestná sadzba, ktorá sa pohybuje v rozsahu siedmich až dvanástich rokov trestu odňatia slobody.²²

1.5 Príčetnosť

Trestný zákon nevymedzuje pojem príčetnosť, definuje však pojem nepríčetnosť v § 23 Trestného zákona. Vzhľadom na duševné schopnosti páchatel'a môžeme príčetnosť chápať ako spôsobilosť byť páchatel'om trestného činu. Tvorí jednu z podmienok podmieňujúcich trestnú zodpovednosť.²³ Keď v čase činu inak trestného, vzhľadom na svoju rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť, páchatel' vedel rozpoznať protiprávnosť daného činu a súčasne vedel ovládať svoje konanie, tak ide o príčetného páchatel'a. Stačí však, aby páchatel' v čase činu splnil len jednu z uvedených podmienok a môžeme hovoriť o nepríčetnom páchatel'ovi. Je potrebné zdôrazniť, že nestačí aby páchatel' splnil súčasne obidve dané podmienky kumulatívne alebo jednotlivo, musí trpieť aj duševnou poruchou v dôsledku ktorej nevedel rozpoznať protiprávnosť trestného činu alebo nevedel ovládať svoje konanie. Z uvedeného je možné vyvodiť, že aj keby páchatel' trpel duševnou poruchou, ale v čase činu vedel rozpoznať svoje konanie, alebo ho ovládal, tak hovoríme o trestne zodpovednom páchatel'ovi.²⁴ Z trestnoprocesného hľadiska trestne nezodpovedný páchatel' v dôsledku nepríčetnosti je v prípravnom konaní podľa § 215 odsek 1 písmeno b) zákona č. 301/2005 Trestného poriadku Z. z (*Ďalej len „Trestný poriadok“ v príslušnom tvare*) v platnom znení a pri predbežnom prejednaní obžaloby v zmysle § 244 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku príčinou pre zastavenie trestného stíhania a na hlavnom pojednávaní je príčinou pre vyhlásenie oslobodzujúceho rozsudku v zmysle § 285 písmeno b) Trestného poriadku. Čin inak trestný, ktorý nazývame aj kvázi delikt, je konanie, ktoré síce naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, avšak z dôvodu nepríčetnosti, nemožno za takýto čin osobu pokladať za spôsobilú niest' za svoje konanie následky. Časť ustanovenia § 23 Trestného zákona, s ktorým sme sa zoznámili v úvode

²² Pozri § 23, z. č. 300/2005 Trestný zákon Z. z. v platnom znení

²³ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 45.

²⁴ STRÉMY, T. – KURILOVSKÁ, L. a kol. *Trestný zákon : Komentár*. 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 150.

danej podkapitoly a to konkrétne „ak tento zákon neustanovuje inak“ vyobrazuje situáciu, keď sa páchatel' do stavu nepričetnosti privedie sám pomocou návykovej látky. Páchatel' v danej situácii bude trestne zodpovedný za trestný čin opilstva podľa § 363 odsek 1 Trestného zákona.²⁵ Trestne zodpovedný bude páchatel', ktorý si nepričetnosť privodil sám a to požitím alebo aplikáciou návykovej látky a dopustí sa tak trestného činu, vtedy hovoríme o patologickej opitosti. O patologickej opitosti nemožno hovoriť pri akomkoľvek požití alebo aplikácii návykovej látky možno o nej hovoriť len ak sa páchatel' privedie do stavu nepričetnosti.²⁶ Ak sa priviedol do tohto stavu za úmyslom spáchať trestný čin bude trestne zodpovedný za úmyselný trestný čin, kvôli ktorému sa sám priviedol do stavu nepričetnosti vplyvom návykovej látky takzvaná „actio liberta in causa dolosa“. V obidvoch prípadoch je potrebné brať na zreteľ okolnosti.

Posudzovať, či páchatel' bol pri čine inak trestnom nepričetný môže len orgán činný v trestnom konaní a súd, keďže daná otázka je otázkou právnou. Avšak, pre zodpovedanie tejto otázky si súd alebo orgán činný v trestnom konaní priberie do konania znalca za účelom vypracovania znaleckého posudku.²⁷ Zaujímavé je aj rozhodnutie Najvyššieho súdu slovenskej republiky zo dňa 27.03.1980 sp. zn. 4 Tz 15/80, kde sa súd zaoberal otázkou pričetnosti. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že je nutné pri otázke pričetnosti páchatel'a vplyvom požitia alkoholického nápoja rozoznávať dve situácie, a to či bola pričetnosť páchatel'a ovplyvnená požitím alkoholického nápoja a jeho následným vstrebaním alebo v dôsledku prechádzajúcej duševnej poruchy alebo poruchy nervovej sústavy alkohol ovplyvnil pričetnosť páchatel'a a teda zosilnil len účinky tejto poruchy. Došiel k záveru, že ak sa bude jednať o prvý prípad tak je postačujúce odborné vyjadrenie lekára alkohológa alebo príslušného zdravotníckeho zariadenia alebo posudkom znalca lekára o otázke štádia vývoja alkoholizmu páchatel'a a prípadné predpoklady ochranného protialkoholického liečenia. Ak by však išlo o druhý prípad je potrebné na vyšetrenie duševného stavu obvineného pribrať dvoch znalcov z odboru psychiatrie.²⁸

²⁵ ČENTĚŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 46.

²⁶ BLAŽEK, R. Nepričetnosť a trestný čin opilstva. In *Justičná revue*. 2017, roč. 69, č. 10, s. 1209.

²⁷ ČENTĚŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 46.

²⁸ Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.03.1980 sp. zn. 4 Tz 15/80 Dostupné na internete <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/2332/0/2/rozhodnuti-rt-c-4-tz-15-80-pricetnost-pri-poziti-alkoholu-a-vysetreni-znalci> [cit. 2024-02-28], s. 1.

1.5.1 Zmenšená príčetnosť

Ak mal páchatel' zníženú ovládaciú alebo rozpoznávaciu schopnosť v dôsledku duševnej poruchy, nemožno hovoriť o trestne nezodpovednom páchatel'ovi. Stav zníženej príčetnosti, však môže byť dôvodom na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 odseku 2 písmena c) Trestného zákona, upustenie od potrestania podľa § 40 odseku 1 písmena c) Trestného zákona a uloženie ochranného liečenia podľa § 73 odseku 1 a odseku 2 písmena a) Trestného zákona.²⁹ Ak si páchatel' stav zmenšenej príčetnosti privodil požitím návykovej látky je neprípustné, aby sa mu mimoriadne znížil trest.³⁰

1.5.2 Duševná porucha

V predchádzajúcich podkapitolách sme uvádzali, že duševná porucha je jednou z podmienok vyvodenia nepríčetnosti páchatel'a.³¹ Pre účely tejto diplomovej práce sa zameriavame na najvýznamnejšie forenzné duševné poruchy, medzi ktoré patria porucha osobnosti, psychóza, mentálna retardácia, psychické poruchy podmienené organickým poškodením centrálného nervového systému.³² Prvá kategória duševných porúch sa ďalej delí na abnormálne reakcie, ktoré sa vyznačujú poruchami vedomia v rôznej miere intenzity. Z časového hľadiska vznikajú náhle a trvajú krátko. Sú často sprevádzané psychomotorickým nepokojom a stratou pamäti, či už čiastočnou alebo úplnou, na daný čin. Abnormné emočné reakcie patria medzi forenzne najvýznamnejšie abnormálne reakcie. Sú nimi najmä patický afekt a vystupňovaný afekt. Rozdielnosť medzi patickým afektom a obyčajným afektom, či úzkosťou spočíva v nadmernej intenzite patického afektu a v tom, že na vrchole patického afektu afektívne vzrušenie prechádza do stavu obnubilácie t. j. krátkodobý mráкотný stav, a po nej nastupuje amnézia, čiže strata pamäte. Obnubilácia je sprevádzaná búrlivým nepokojom, eventuálnym automatickým konaním a agresiou voči okoliu. Silný podnet, ako je urážka či krivda vyvoláva afekt hnevu, ako napríklad patický afekt, ktorý možno posudzovať ako krátkodobú psychózu z dôvodu, že je to nesmierne prudký zásad do psychiky, ktorého diagnostikovanie môže viesť

²⁹ STRÉMY, T. – KURILOVSKÁ, L. a kol. *Trestný zákon : Komentár*. 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2022. s. 150.

³⁰ ČENTĚŠ, J. a kol.: *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 88.

³¹ STRÉMY, T. – KURILOVSKÁ, L. a kol. *Trestný zákon : Komentár*. 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer CR, 2022. s. 150.

³² HERETIK, A. *Forenzná psychológia*. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 276.

priznaniu úplnej nepríčetnosti.³³ Je to vlastne afektívna reakcia, na stresovú situáciu, ktorú sprevedzajú až chorobne prehnane burlivé výboje, s krátkymi poruchami vedomia a následnou amnéziou afektu.³⁴

Medzi abnormné reakcie patria aj reakcie primitívne. Pod dané reakcie možno podradiť impulzívne poruchy. Impulzívne poruchy sú charakteristické tým, že páchatel' podľahne náhlej pohnútke, inak povedané podnetu, ktorý smeruje ku konaniu. Daná pohnútka nemá jasný význam ani cieľ. Medzi dané poruchy možno zaradiť najmä kleptomániu, pyromaniu, trichotilomániu t. j. vytrhávajú vlasov a ďalšie.³⁵ Ďalej medzi abnormné reakcie primitívne inak nazývané aj pudové patrí skratové konanie a účelové konanie. Ďalšou podskupinou psychoreaktívnych stavov sú reaktívne stavy a vývoje a od predchádzajúcich stavov odlišujú najmä dĺžkou trvania a intenzitou. Trvajú dlhšie a často a postupne sa prehĺbuje ich intenzita. K nim možno priradiť reaktívnu depresiu, paranoidný vývoj.³⁶

Psychické ochorenia, ktoré sú epidemiologicky najrozšírenejšie sa nazývajú úzkostné poruchy. Tvoria jednu z podskupín psychoreaktívnych stavov. Medzi tieto poruchy patria rôzne fóbie, ktoré sa prejavujú extrémnym strachom z predmetu, situácie prípadne z pocitu alebo dokonca zvierat'a. V zásade existuje mnoho typov fóbií ale medzi najčastejšie patria napríklad sociálna úzkostná porucha alebo agorafóbia, čo je strach z otvorených priestorov.³⁷ Patria sem aj špecifické fóbie ako je strach z cestovania či zvierat. Taktiež sem patrí napríklad panická porucha, generalizovaná úzkostná porucha. S prihliadnutím na trestnú zodpovednosť páchatel'a sú však forenzne nevýznamné.³⁸

Forenzne významné z hľadiska trestnej zodpovednosti sú poruchy osobnosti, ktorých nositelia tvoria vysoké percento páchatel'ov, počítajúc do toho aj recidivistov. Sú to trvalé abnormné varianty osobnosti. Varianty takejto osobnosti sú najčastejšie dissociálna porucha osobnosti, schizoidná porucha osobnosti, paranoidná porucha

³³ HERETIK, A. *Forezná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 220.

³⁴ *Pojem patický afekt* [online]. <https://slovník-cizich-slov.abz.cz>, [2016-01-12]. Dostupné na internete: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/paticky-afekt> [cit. 2024-02-28].

³⁵ HERETIK, A. *Forezná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 224.

³⁶ HERETIK, A. *Forezná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 227.

³⁷ *Úzkost'* [online]. neuraxpharm.sk [2020-02-12]. Dostupné na internete: <https://www.neuraxpharm.com/sk/poruchy/uzkost> [cit. 2024-02-28].

³⁸ HERETIK, A. *Forezná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 230.

osobnosti, histriónska porucha osobnosti.³⁹ Medzi všeobecné znaky porúch osobnosti o. i. patrí pervazívnosť, chorobné osobnostné črty a musí ísť o trváci stav týchto znakov.⁴⁰ Charakteristické rysy paranoidnej poruchy osobnosti zahŕňajú vzťahovacosť, podozrievavosť a nedôveru. Títo jedinci sú mimoriadne citliví na neúspechy a urážky, často prejavujú podráždenosť a negatívny postoj voči ostatným. Majú presvedčenie, že ostatní majú zlé úmysly voči nim a často vytvárajú alebo prijímajú konšpiračné teórie. Často sa považujú za bojovníkov za spravodlivosť a ich žiarlivosť býva výrazná.⁴¹ Porucha osobnosti nie je ochorenie, ale ide pri nej o trvalé odchýlky v štruktúre osobnosti. Príčina vzniku daných porúch spočíva najmä v biologických a psychosociálnych faktoroch. Medzi biologické faktory patrí napríklad dedičnosť alebo a psychosociálne faktory môžu byť napríklad rodinné prostredie alebo výchova.⁴²

Nepríčetnosť či častejšia znížená príčetnosť pri poruchách osobnosti nie je vyvodená automaticky ak páchatel' trpí niektorou z porúch osobnosti, je potrebné brať zreteľ o. i. na závažnosť poruchy osobnosti. Príkladom možno uviesť znalecký posudok, ktorého obsahom je ťažká dekompenzácia poruchy osobnosti páchatel'a, ktorá smeruje k chorobe môže spôsobiť vyvodenie nepríčetnosti páchatel'a prípadne zmenšenej príčetnosti. Ide napríklad o páchatel'ov trestnej činnosti s paranoidnou poruchou osobnosti, či emočne nestabilnou poruchou osobnosti, alebo pri kombináciách s mentálnou retardáciou, alebo inou duševnou chorobou.⁴³

Na rozdiel od porúch osobnosti, ktoré možno charakterizovať ako odchýlky v štruktúre osobnosti poznáme aj ťažké duševné ochorenie, ktoré nazývame psychózy. Kontinuita a normálny vývin osobnosti je pri psychóze narušený. Osoba, ktorá trpí psychózou je často k ochoreniu nekritická a mnohé príznaky ochorenia ako sú halucinácie či bludy považuje za reálne. Zaradíme sem afektívne poruchy, schizofréniu či schizofrénnu psychózu a poruchy s bludmi.⁴⁴ Keď znalec diagnostikuje páchatel'ovi psychózu či už schizofréniu alebo afektívnu poruchu a ten v dôsledku choroby nevedel rozpoznať následky svojho konania nakoľko mal úplne narušené svoje ovládacie

³⁹ PEČENÁK, J. *Klasifikácia v psychiatrii*. 1. vyd. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. s. 55.

⁴⁰ HERETIK, A. *Forenzná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 276.

⁴¹ ŠÍPKOVÁ, T.: Poruchy osobnosti [online]. Dostupné na internete: <https://www.fnspfd.sk/wp-content/uploads/2023/04/Poruchy-osobnosti.pdf> [cit. 2024-02-24], s. 1.

⁴² HERETIK, A. *Forenzná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 231.

⁴³ HERETIK, A. *Forenzná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 233.

⁴⁴ HERETIK, A. *Forenzná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 248.

a rozpoznávacie schopnosti v čase činu, možno daný znalecký posudok použiť ako podklad pre vyvodenie nepríčetnosti páchatel'a.⁴⁵ V rozhodnutí Najvyššieho súdu Československej republiky riešil, že otázku nepríčetnosti môžu posúdiť len orgány činné v trestnom konaní na základe skutočností plynúcich z uskutočnených dôkazov. S prihliadnutím na aktuálnu legislatívu tam zaraďujeme aj súd. Súd ďalej v rozhodnutí rozoberal, že posúdenie má byť založené na odborných znalostiach z odboru psychiatrie.⁴⁶ Z uvedeného možno vyvodiť, že znalcovi v znaleckom posudku posudzovať príčetnosť alebo nepríčetnosť páchatel'a.⁴⁷

Mentálna retardácia je ďalšou podskupinou duševných porúch, ktorú možno charakterizovať ako vývojovú poruchu intelektu. Mentálna retardácia môže byť spôsobená geneticky ako je Downov syndróm alebo poškodením, ktoré nastalo počas obdobia pred pôrodom, pôrodom alebo po pôrode.⁴⁸ Zníženie úrovne poznávacích schopností t. j. intelekt, pamäť alebo schopnosť učiť sa a asociované poruchy osobnosti možno považovať za spoločný znak pri vyššie uvedených poruchách. Z forenzného hľadiska je významné pri mentálnej retardácii až stredne ťažká mentálna retardácia, ktorá spôsobuje narušenie ovládacích a rozpoznávacích schopností. Je však potrebné brať zreteľ na mentálnu náročnosť kriminogénnej situácie. Vierohodnosť výpovedí svedkov a poškodených trpiacich stredne ťažkou mentálnou retardáciou sa môže stať problematickou.⁴⁹

Z psychických porúch podmienených organickým poškodením, ktoré tvoria ďalšiu podskupinu duševných porúch sa znalci najčastejšie stretávajú s úrazmi hlavy, ktoré spôsobujú poruchy vedomia a demenciu. Do poslednej podskupiny možno zaradiť niektoré psychické poruchy detského veku, ktoré môžu mať vplyv na protispoločné

⁴⁵ HERETIK, A. *Forenzná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 276.

⁴⁶ Z judikatury: „Otázka nepřičetnosti je otázka právní její posouzení náleží orgánům činným v trestním řízení na základě skutečností vyplývajících z provedených důkazů. Povaha této otázky vyžaduje, aby její posouzení bylo založeno na odborných znalostech z oboru psychiatrie. Znalecký důkaz z tohoto oboru je však jen jedním z podkladů pro vytvoření soudcovského přesvědčení o otázce přičetnosti a musí být hodnocen v souvislosti se všemi ostatními zjištěnými skutečnostmi z tohoto hlediska relevantními. Soud nezjišťuje přičetnost pachatele jako takovou, ale vždy jen přičetnost ve vztahu k určitému činu.“ Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky sp. Zn. 11 Tz 21/78 zo dňa 07.06.1978

⁴⁷ ČENTĚŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Velký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018. s. 47.

⁴⁸ Prenatálne poškodenie, perinatálne poškodenie, postnatálne poškodenie. HERETIK, A. *Forenzná psychológia*.. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 261.

⁴⁹ HERETIK, A. *Forenzná psychológia*. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 261 - 276.

správanie delikventa. Do tejto skupiny možno zaradiť najmä hyperkinetické poruchy a poruchy správania.⁵⁰

1.6 Psychotropné látky omamné látky a alkohol

Legálnu definíciu psychotropných a omaných látok obsahuje z. č. 139/1998 Z. z. o psychotropných látkach, omamných látkach a prípravkoch. Psychotropné látky pôsobia na centrálny nervový systém ľudského tela, čím ovplyvňujú stav mysle človeka a majú menej závažné zdravotné a psychosociálne následky. Narozdiel od psychotropných látok sa omamné látky vyznačujú vyvolaním návyku a psychickej a fyzickej závislosti u ľudí, obsahom ktorých sú zmeny správania. Následky omamných látok sú zdravotne a psychosociálne závažnejšie ako sú tie, pri psychotropných látkach.⁵¹ Alkoholickými nápojmi sa rozumejú alkoholické nápoje, ktorých obsahom je viac ako 0,75 objemového percenta alkoholu.⁵² Spolu tvoria skupinu návykových látok, ktoré ovplyvňujú ľudskú psychiku vytváraním reakcií v ľudskom tele. Závislosť od alkoholu predstavuje u nás závažný spoločenský problém. Dlhodobu je asi jedna tretina trestnej činnosti páchaná pod vplyvom alkoholu. Krátkodobé symptómy užívania alkoholu sa prejavujú na somatickej úrovni prostredníctvom porúch rovnováhy, zvýšeného svalového napätia, nevoľnosti, zvracania a spomalenia reakčného času, často pozorovateľného najmä pri riadení vozidla. Psychické prejavy zahŕňajú poruchy správania.⁵³

⁵⁰ HERETIK, A. *Forenzná psychológia*. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019. s. 274 - 276.

⁵¹ Pozri § 2 ods. 1 a ods. 2; zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch

⁵² Pozri § 1; zákon č. 219/1996 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb.

⁵³ HUPKOVÁ, I – LIBERČAKOVÁ, K. *Drogové závislosti a ich prevencia*. 1. vyd. Trnava : Trnavská Univerzita, 2012. s. 45.

2 VYŠETROVANIE

Vyšetrovanie sa povinne vykonáva o všetkých zločinoch v zmysle § 200 ods. 1 TP. Vyšetrovanie sa však môže nariadiť aj keď sa jedná o menej závažné trestné činy, ide o prečiny v zmysle § 200 ods. 2. V uvedenom ustanovení sú taxatívne vymedzené prečiny, pri ktorých sa môže vykonať vyšetrovanie. Prokurátor v zmysle § 200 ods. 2 písm e) Trestného poriadku, je oprávnený nariadiť o prečinoch vyšetrovanie.⁵⁴ Pri skutkovo a právne komplikovanejších veciach môže nariadiť vyšetrovanie prokurátor v zmysle § 230 ods. 2 písm. g). Ide o veci, v ktorých by sa inak vykonávalo skrátené vyšetrovanie. V uvedenom prípade prokurátor ako Dominus Litis prípravného konania⁵⁵ rozhoduje opatrením v zmysle § 230 ods. 3. Toto opatrenie doručí aj spolu so spisom príslušnému úradu, kde má policajť vo veci konať vyšetrovanie.⁵⁶

2.1 Skrátené vyšetrovanie

V zásade sa o prečinoch nariaďuje skrátené vyšetrovanie. Ide o podstatne jednoduchšiu a menej formálnu formu prípravného konania, zabezpečuje sa ňou hlavne rýchlosť a hospodárnosť trestného konania.⁵⁷ Rýchlosť konania v skrátenom vyšetrovaní sa odráža od zásady rýchlosti konania, ktorá je premietnutá v § 2 ods. 7 TP.⁵⁸ Účel zásady rýchlosti konania spočíva najmä v tom ohľade, aby nevznikali zbytočné prieskumy v konaní, a teda čo v najväčšej miere obmedziť, neumerne dlhé zásahy do základných práv a slobôd, najmä do zásahu do osobnej slobody jednotlivca.⁵⁹ Skrátené vyšetrovanie sa vykonáva, pokiaľ zákon neustanovuje inak, o prečinoch ktorých horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje 5 rokov a prečinoch spáchaných z nedbanlivosti. Z hľadiska príslušnosti policajta možno rozdeliť prečiny o ktorých sa vykonáva skrátené

⁵⁴ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný poriadok : Veľký komentár*. 5. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2022. s. 512.

⁵⁵ MARR, S.: Aplikčné problémy výkonu dozorovej činnosti prokurátora v trestnom konaní In *Justičná revue*. [online]. Dostupné na internete: <https://www.legalis.sk/sk/casopis/justicna-revue/aplikacne-problemy-vykonu-dozorovej-cinnosti-prokuratora-v-trestnom-konani.m-3011.html> [cit. 2024-02-24], s. 1.

⁵⁶ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný poriadok : Veľký komentár*. 5. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2022. s. 577.

⁵⁷ KLÁTIK, J.: Skrátené vyšetrovanie v slovenskom trestnom konaní. In *Dny verejného práva*. [online]. Dostupné na internete: https://www.law.muni.cz/sborniky/Days-of-public-law/files/pdf/Souhrn_Final.pdf [cit. 2024-02-24], s. 687 - 688.

⁵⁸ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestné právo procesné*. Všeobecná časť. 2. vyd. Šamorín : Heuréka, 2022. s. 52.

⁵⁹ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestné právo procesné*. Osobitná časť. 2. vyd. Šamorín : Heuréka, 2022. s. 76.

vyšetrovanie na prečiny ktorých horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje tri roky a na tie ktorých horná hranica trestnej sadzby prevyšuje 3 roky. Príslušný vykonávať skrátené vyšetrovanie o prečinoch do troch rokov je policajt uvedený v § 10 ods. 8 písm. d) až h). Platí, že pri ostaných prečinoch je príslušný vykonávať skrátené vyšetrovanie vyšetrovateľ Policajného Zboru, vyšetrovateľ finančnej správy, vyšetrovateľ policajného zboru zaradený na úseku inšpekčnej služby v zmysle § 10 ods. 8 písm. a) až c). Vyšetrovateľom policajného zboru zaradený na úseku inšpekčnej služby vykonáva skrátené vyšetrovanie o trestných činoch príslušníkov ozbrojených bezpečnostných zborov, o trestných činoch colníkov. Taktiež je príslušný aj spolu s vyšetrovateľom policajného zboru a vyšetrovateľom finančnej správy na vykonanie skráteného vyšetrovania o prečinoch trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti v zmysle §233a ods. 1 a ods. 2 TZ. Príslušný pri prečinoch proti životnému prostrediu je vyšetrovateľ policajného zboru.⁶⁰

2.2.1 Tzv. “osobitne skrátené vyšetrovanie”

Osobitným postupom v zmysle § 204 Trestného poriadku je tzv. osobitné skrátené vyšetrovanie. Tento trestnoprocesný inštitút, je akousi rýchlejšou formou skráteného vyšetrovania, nakoľko vzhľadom na spôsob a okolnosti spáchania prečinu si nevyžaduje rozsiahle a náročné dokazovanie. Splnením zákonom stanovených podmienok, možno použiť tento postup na to aby bol páchatel' urýchlene postavený pred súd.⁶¹ Účelom predmetného inštitútu je, aby bol skutkový stav prečinu čo najrýchlešie a náležite zistený a jeho páchatelia boli spravodlivo potrestaní. Postup podľa § 204 Trestného poriadku možno aplikovať iba ak sú kumulatívne splnené zákonné predpoklady, a to:

1. Musí existovať podozrenie, na to že prečin spáchala podozrivá osoba
2. Podozrivý musí byť zadržaný pri páchaní prečinu, bezprostredne po spáchaní prečinu alebo po tom ako odpadla prekážka jeho bezprostredného zadržania.
3. Prokurátor podozrivú osobu neprepustí na slobodu
4. Prokurátor podá obžalobu na súd prípadne spolu s ňou aj návrh na vzatie do väzby ak je to potrebné a odovzdá podozrivú osobu súdu.

⁶⁰ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný poriadok : Veľký komentár*. 5. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2022. s. 518.

⁶¹ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestné právo procesné. Osobitná časť*. 2. vyd. Šamorín : Heuréka, 2022. s. 78.

5. Ide o prečin, ktorého horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje 5 rokov.⁶²

Ak je osoba podozrivá so spáchania prečinu zadržaná, toto zadržanie je nutné vykonať do 24 hodín od spáchania činu nakoľko ak k nemu v tejto časovej relácii k nemu nedôjde nebude možné využiť osobitné skrátené vyšetrowanie podľa § 204 a vo veci bude potrebné nariadiť skrátené vyšetrowanie. Môže nastať situácia, že sú síce naplnené zákonom dané predpoklady na použitie osobitne skráteného vyšetrowania ale prokurátor nesúhlasí s touto možnosťou a preto neakceptuje postup podľa § 204 ods. 1 Trestného poriadku. Tento prípad sa môže vyskytnúť napríklad vtedy, ak prokurátor nepovažuje záležitosť za dostatočne objasnenú, aby mohol podať dostatočne odôvodnenú obžalobu na súd, pretože vidí potrebu doplniť dôkazy. V takomto scenári nevydá zadržanú osobu spolu so spisom súdu do 48 hodín, ale uvoľní túto osobu písomným a odôvodneným príkazom na slobodu a spis vráti policajtovi s cieľom zabezpečiť presnejšiu dôkaznú situáciu. V takomto prípade príslušný policajt bude v danej veci ďalej vykonávať skrátené vyšetrowanie podľa § 203 Trestného poriadku, nakoľko sa jedná o prečin. Situácia sa v zásade nezmení ani v prípade, že prokurátor nepodá obžalobu a neuvolní zadržanú osobu, ale navrhne obvineného vziať do väzby, ak je na takéto konanie dôvod. V tomto prípade tiež dochádza k predčasnému ukončeniu osobitne skráteného vyšetrowania a ďalší postup v konaní sa ďalej vykonáva obvyklým spôsobom.⁶³

Už pri stanovení cieľov osobitne skráteného vyšetrowania je zrejmé, že rozdiely medzi skráteným a osobitne skráteným vyšetrowaním budú výraznejšie, pretože objasnenie skutkového stavu a potrestanie páchatel'a v tak krátkom čase prakticky vylučuje použitie niektorých dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku. Úplne sa preto vylučuje možnosť vypracovania znaleckých posudkov, pretože to nie je možné vykonať v takej krátkej dobe. Je tiež ťažké predstaviť si v rámci osobitne skráteného vyšetrowania vypočutie veľkého množstva svedkov. Aj keď vypočutie svedka nezaberie taký čas ako vypracovanie znaleckého posudku alebo odborného vyjadrenia, prax

⁶² TARABOVÁ, N.: Osobitne skrátené vyšetrowanie ako trestprocesný inštitút predsúdneho konania s aplikačnými nedostatkami. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae* [online]. Dostupné na internete <https://afi.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/532/367> [cit. 2024-02-26], s. 13

⁶³ TARABOVÁ, N.: Osobitne skrátené vyšetrowanie ako trestprocesný inštitút predsúdneho konania s aplikačnými nedostatkami. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae* [online]. Dostupné na internete <https://afi.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/532/367> [cit. 2024-02-26], s. 210

ukazuje, že na presvedčivé obvinenie páchatel'a je nevyhnutné vypočuť aspoň svedka prítomného pri spáchaní činu a poškodeného.⁶⁴

2.3 Pribratie znalca do prípravného konania

Subjektom trestného konania je znalec len v tom prípade, keď si uplatňuje nárok na znalečné a o tomto nároku sa rozhoduje v trestnom konaní alebo ak mu je uložená poriadková pokuta. Takáto osoba nemá status procesnej strany a priberá ju orgánom činný v trestnom konaní alebo súd s cieľom, aby na základe svojich odborných znalostí objasnila určitú skutočnosť nevyhnutnú pre trestné konanie, na objasnenie ktorej sú potrebné odborné znalosti tejto osoby.⁶⁵ Osoba znalca má individuálne procesné postavenie v trestnom konaní a nesie príslušnú individuálnu zodpovednosť za úmyselné uvádzanie nepravdivých skutočností obsiahnutých v znaleckom posudku.⁶⁶ Znalec aj odlišné postavenie od OČTK a súdu, je preto potrebné, aby bol objektívny a nezaujatý.⁶⁷ Jeho úlohou je, aby sa vyjadroval k skutkovým odborným otázkam, ktoré mu sú kladené zo strany súdu a OČTK a patria do jeho pôsobnosti. Medzi jeho úlohy nepatrí aby vykonával dokazovanie, hodnotil dôkazy alebo dokonca riešil právne otázky. Jeho úlohou nie je vykonávať vyšetrovanie, posudzovať dôkazy alebo riešiť právne otázky. Aj keď sa predpokladá, že OČTK alebo súd disponujú potrebnými odbornými vedomosťami z právnych predpisov, ktoré nie sú z oblasti trestného práva. Ani OČTK a ani súd niesú oprávnený vypracovať znalecký posudok alebo odborné vyjadrenie prípadne nepribrať znalca ak je to nevyhnutné. Odbornými znalosťami ktorými disponujú OČTK a súd môžu využiť pri rozhodnutí vo veci samej a to najmä v ohľade hodnotenia dôkazov. Tieto znalosti môžu využiť aj pri určovaní úloh pre znalca alebo pri zabezpečovaní dôkazov ale

⁶⁴ TARABOVÁ, N.: Osobitne skrátene vyšetrovanie ako trestoprocený inštitút predsúdného konania s aplikačnými nedostatkami. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae* [online]. Dostupné na internete <https://afi.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/532/367> [cit. 2024-02-26], s. 211.

⁶⁵ ČENTÉŠ, J. a kol.: *Trestné právo procesné*. 2. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2022. s. 460.

⁶⁶ HARUMOVÁ, A.: Postavenie znalca v trestnom konaní. In *SME.SK* [online]. Dostupné na internete <https://blog.sme.sk/harumova/ekonomika/pos-ta-ve-nie-znal-ca-v-tres-tnom-ko-na-ni> [cit. 2024-02-26], s. 1.

⁶⁷ DESET, M. a kol.: *Dokazovanie v trestnom konaní – Znalec - Judikatúra*. 1. vyd. Žilina : Eurokódex, 2021. s. 11.

nemôžu zastupovať činnosť, na ktorú má byť pribratý znalec. Vzhľadom na skutočnosť, že osoba znalca je odlišná od obvineného, poškodeného, OČTK, súdu ale aj svedka, tieto osoby nemôžu pôsobiť v tom istom trestnom konaní ako znalec ani v tom prípade, keď by boli zapísaný v zozname znalcov.⁶⁸

Aplikáčná prax ukázala hneď niekoľko problémov. V praxi sa často stretávame s problémom rozhodovania, ktoré otázky patria do oblasti práva a ktoré sú skutkového charakteru, na ktoré by sa znalec mal vyjadriť. Ďalším problémom je aj určenie, kedy majú dostatočné odborné znalosti OČTK alebo súd na to, aby riešili otázky skutkového charakteru a kedy je nevyhnutné pribrať znalca na ich vyriešenie. Vo veciach trestného charakteru, majú v konečnom dôsledku rozhodovaciu právomoc OČTK a súd a nie znalec. Znalec by sa preto nemal angažovať v procese tvorby záverov o vine, ani v posudzovaní, či boli alebo neboli splnené znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Súd alebo OČTK sú v podstate znalci v právnej oblasti a preto si pri posúdení právnych otázok nemôžu priberať znalca, ide napríklad o otázku či bol páchateľ v čase činu príčetný. Znalca však môžu požiadať o odborné stanovisko k určitým skutkovým otázkam, ktoré môžu ovplyvniť aj právne rozhodnutie. Ak sudca nedisponuje s požadovanými odbornými právnymi znalosťami, môže využiť inštitút konzultanta, pričom tento konzultant môže byť aj znalec, aby sa dôkladnejšie zoznámil s odbornou problematikou v konkrétnej trestnej veci.⁶⁹

2.3.2 Pribratie znalca organmi činnými v trestnom konaní

V prípravnom konaní orgány činné v trestnom konaní priberajú znalca rozhodnutím formou uznesenia. Voči tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť. Oprávnený podať sťažnosť je aj znalec, táto sťažnosť však nemá odkladný účinnok. Z uvedeného vyplýva, že môže začať vyhotovovať znalecký posudok aj pred tým momentom ako uznesenie o pripratí znalca nadobudne právoplatnosť.⁷⁰ Sťažnosť je možné podať z rôznych dôvodov. Jedným z nich sú vecné dôvody, napríklad v prípade, že bol pribratý

⁶⁸ ŠAMKO, P.: Znalec v trestnom konaní – vybrané problémy. In *Právne listy* [online]. Dostupné na internete <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a600-znalec-v-trestnom-konani-vybrane-problemy> [cit. 2024-02-26], s. 1.

⁶⁹ ŠAMKO, P.: Znalec v trestnom konaní – vybrané problémy. In *Právne listy* [online]. Dostupné na internete <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a600-znalec-v-trestnom-konani-vybrane-problemy> [cit. 2024-02-27], s. 1.

⁷⁰ ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný poriadok : Veľký komentár*. 5. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2022. s. 437.

znalec z nesprávneho odboru alebo odvetvia. Iným dôvodom môže byť osobná účasť znalca, čo môže zahŕňať prípady, keď je znalec príbuzným niektorej zo strán konania alebo ak existujú pochybnosti o jeho nezávislosti z iných dôvodov.

Ak sa jedná o situáciu, kedy je dôvodné podozrenie na to, aby sa obvinený podrobil vyšetreniu jeho duševného stavu v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie vydá príkaz. Daný príkaz na vyšetrenie duševného stavu obvineného, však sudca pre prípravné konanie vydá len na návrh policajta voči ktorému nie je prípustný žiadny opravný prostriedok. Policajt následne postupuje tak, že na základe tohto príkazu rozhodnutím formou uznesenia priberie znalca do konania. Voči uzneseniu je prípustná sťažnosť. Ak ide o prípad, kedy je potrebné vyšetriť duševný stav obvineného pozorovaním v zdravotníckom ústave, tu postupuje sudca pre prípravné konanie obdobne s tým rozdielom, že rozhoduje uznesením a návrh na toto rozhodnutie podáva prokurátor. Voči predmetnému uzneseniu je prípustná sťažnosť s odkladným účinkom.

Podnet na rozhodnutie OČTK o pribratí znalca z odboru psychiatrie na vyšetrenie duševného stavu obvineného môže byť jednak spôsob spáchania trestného činu. Spôsob spáchania skutku však musí vzbudiť u OČTK dôvodné pochybnosti o tom, že páchateľ bol v čase činu nepríčetný. Dôvodné pochybnosti môžu byť napríklad, že obvinený poskytne informáciu OČTK o svojom zdravotnom stave z hľadiska duševného zdravia. Dôvodné pochybnosti pri OČTK môžu vzniknúť aj z vlastnej iniciatívy, prípadne takúto informáciu môže zistiť aj od iných osôb napríklad od svedkov.⁷¹ Z ustálenej judikatúry vyplýva, že v prípade pochybností o plnej príčetnosti páchateľa je nutné pribrať dvoch znalcov z odboru psychiatria. Nemožno jeho duševný stav zisťovať len na základe lekárskeho potvrdenia prípadne odborného vyjadrenia.⁷²

Čo sa týka postavenia prokurátora pri priberaní znalca do prípravného konania, ten má špecifické postavenie. Ako dominus litis prípravného konania rozhoduje o sťažnosti smerovanej voči uzneseniu o pribratí znalca, ktoré vydal policajt, avšak momentom, ktorý nastáva po podaní obžaloby prokurátorom na súd sa z neho stáva strana v konaní pred súdom. Z uvedeného vyplýva fakt, že rozsah práv a povinností má ako

⁷¹ KORČEK, F.: Vyšetrenie duševného stavu obvineného. In *Najprávo* [online]. Dostupné na internete https://premium.najpravo.sk/vysetrenie-duševneho-stavu-obvineneho/#_ftn2 [cit. 2024-02-27], s. 1.

⁷² Z judikatúry: „Ak sú na základe výsledkov dokazovania pochybnosti o plnej príčetnosti páchateľa, nemožno zisťovať jeho duševný stav na základe lekárskeho potvrdenia alebo odborného vyjadrenia podľa § 105 ods. 1 druhá veta Tr. por., ale vždy treba pribrať dvoch znalcov z odboru psychiatrie“ Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1975 sp. zn. 5 Tz 72/75.

obvinený a teda stráca právomoci, ktoré mal v prípravnom konaní. To znamená, že v konaní pred súdom môže žiadať o vypracovanie znaleckého posudku len na základe žiadosti a má teda rovnaké práva ako obvinený, teda znalecký posudok si môže vyžiadať za rovnakých podmienok. Existuje prípad, kedy si na základe žiadosti dal prokurátor vypracovať znalecký posudok v priebehu odvolacieho konania, ktorý priložil k odvolaniu ako nový dôkaz. V predmetnom prípade dôkaz smeroval k rozhodnutiu odvolacieho súdu, kedy súd zrušil oslobodzujúci rozsudok, ktorý vydal prvostupňový súd.⁷³

2.3.3 Pribratie znalca z podnetu obhajoby

Pred zadáním úlohy pre znalca má zadávateľ, či už klient alebo jeho obhajca, právo overiť, či má znalec dostatok kapacít na vykonanie úlohy včas. Zádávateľ ozrejmi znalcovi obsah a rozsah znaleckého posudku a mal by tiež zistiť výšku znalečného a prerokovať nárok na uplatnenie preddavku. Z praxe vyplýva, že je užitočné, ak si obhajca nechá písomne potvrdiť klientom predpokladanú výšku nákladov vynaložených na obstaranie znaleckého posudku ešte pred momentom zaslania objednávky, ktorá je záväzná. Na prvej konzultácii je pre obhajcu vhodné upozorniť znalca na základné skutočnosti, ktoré by mohli zakladať dôvody na jeho vylúčenie z veci, alebo ktoré by mu mohli znemožniť vo veci konať.⁷⁴ Je však žiadúce zo strany obhajoby prerokovať so znalcom aj čas v ktorom bude znalecký posudok vyhotovený s ohľadom na § 26 ods. 1 písm b), kde zákon ukladá znalcovi povinnosť vyhotoviť znalecký posudok včas, pretože ak by spôsobil prieťahy v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci, týmto konaním by sa dopúšťal správneho deliktu. Za takéto konanie možno považovať prekročenie určitej lehoty, ktorá slúži na vykonanie úkonu súdom alebo iným orgánom verejnej moci a ide o lehotu, ktorá trvá viac ako 30 dní. Z uvedeného vyplýva, že obhajoba sa nemôže domáhať sankcií spojených so spáchaním deliktu znalcom, pretože nejde o prekročenie lehoty, ktorú mu určil súd alebo iný orgán verejnej moci ale ide len o zadanie zo strany zadávateľa.⁷⁵ Medzi orgánom verejnej moci alebo súdom

⁷³ ŠAMKO, P.: Znalec v trestnom konaní – vybrané problémy. In *Právne listy* [online]. Dostupné na internete <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a600-znalec-v-trestnom-konani-vybrane-problemy> [cit. 2024-02-26], s. 1.

⁷⁴ Pozri § 11, z. č. 382/2004 o znalcoch, tlmočníkoch, prekladateľoch Z. z. v platnom znení

⁷⁵ HASÍKOVÁ, J.: Dokazovanie v trestnom konaní – I. časť – Znalecké dokazovanie. In *Bulletin slovenskej advokácie* [online]. Dostupné na internete <https://info.sak.sk/bulletin/dokazovanie-v-trestnom-konani-i-cast-znalecke-dokazovanie/> [cit. 2024-02-28], s. 1.

a zadávateľom je rozdiel v tom ohľade, ktoré sa týkajú ich práv a povinností v súvislosti so zadaním úkonu pre znalca. Ak ide o orgán verejnej moci alebo súd, títo majú povinnosť pred zadaním úkonu znaleckej činnosti overiť možnosti realizácie znaleckého úkonu včas, jasne definovať obsah a rozsah požadovaného znaleckého posudku, diskutovať o druhu požadovaného znaleckého úkonu, stanoviť predpokladané náklady na znaleckú činnosť a preskúmať možnosť uplatnenia požiadavky na preddavok. Zadávatel', ktorým je fyzická alebo právnická osoba má k týmto činnostiam oprávnenie a nie povinnosť.

Obhajcovi je umožnené konzultovať zistenia znaleckého dokazovania s iným odborníkom v danej oblasti, s cieľom získať informácie na overenie alebo spochybnenie predložených záverov, ktoré vyplývajú zo znaleckých posudkov znalcov, ktorých do konania pribrali OČTK alebo súd, najmä ak sa zdajú byť nevhodné pre obvineného. Obhajca má tiež právo, na náklady klienta, zabezpečiť vlastný znalecký posudok, ktorého dôveryhodnosť je nespochybniteľná, pretože znalci pribratí do konania buď súdom alebo OČTK, ako aj tí pribratí na základe žiadosti obhajoby resp. obvineného, majú rovnakú dôkaznú hodnotu. váhu v súdnom procese.⁷⁶

2.3.4 Otázky smerované na znalca

V trestnom konaní sa najčastejšie vyhotovujú znalecké posudky:

- a) Z oblasti Medicíny a psychológie, ide najmä o otázky:
 - a. Duševného stavu, závislosti obvineného na návykovej látke
 - b. Posudzovania zranení a ich charekter s ohľadom na ich mechanizmus vzniku
 - c. Súdneho lekárstva, najmä pitva mŕtvoly, toxikológia
- b) Z oblasti, týkajúcej sa hospodárskych a majetkových trestných činov
- c) Z iných oblastí
 - a. Cestnej premávky, najmä však otázky týkajúce sa dopravných nehôd z technického hľadiska
 - b. Balistiky, analýzy DNA, antropológie a ďalšie

⁷⁶ HASÍKOVÁ, J.: Dokazovanie v trestnom konaní – I. časť – Znalecké dokazovanie. In *Bulletin slovenskej advokácie* [online]. Dostupné na internete <https://info.sak.sk/bulletin/dokazovanie-v-trestnom-konani-i-cast-znalecke-dokazovanie/> [cit. 2024-02-28], s. 1.

Ak ide o vymedzenie otázok pre znalca, je potrebné si ich so znalcom odkomunikovať a to ešte pred vydaním uznesenia ak sa jedná o prípad kedy znalca do konania priberá OČTK alebo súd. Otázky smerované na znalca, by nemali byť otázky právne, nakoľko znalcovi neprináleží vykladať právne predpisy, používať v znaleckom posudku judikaturu alebo posudzovať či boli alebo neboli naplnené právne pojmy ako je napríklad príčetnosť páchateľa. Znalcovi tiež neprináleží hodnotiť dôkazy a z nich závery, či tu vina je alebo nie je, či dôkazy v konaní boli zisakné zákonne alebo nie. Medzi úlohy znalca nepatrí ani vykonanie dôkazov. Preto je veľmi dôležité pre zadávateľa, či už ide o OČTK alebo súd alebo obhajobu resp. obvineného aby vedeli ako správne klásť otázky znalcovi. Na druhej strane znalec sa môže zúčastňovať na vyšetrovacích úkonoch ide najmä o výsluchy, rekonštrukcie, ohliadky a pod. Môže dať podnet OČTK na vykonanie konkrétneho procesného úkonu od ktorého môže závisieť vypracovanie znaleckého posudku. Zásadne by mala každá otázka smerovaná na znalca súvisieť s konkrétnymi skutkovými okolnosťami. Otázky kladené znalcovi musia byť formulované tak, aby znalec na nich vedel odpovedať okrem toho musia byť položené jasne, zrozumiteľne. Nesmú prekračovať hranicu odbornosti znalca. Zvyčajne by otázky mali postupovať od tých najvšeobecnejších až po tie najdetailnejšie, mali by teda na seba logicky nadväzovať. Nemali by byť položené sugestívne, úskočne alebo klamlivo.⁷⁷

2.4. Trestná činnosť na úseku cestnej premávky

Dopravná nehoda predstavuje situáciu v cestnej premávke, kedy dochádza k usmrteniu alebo zraneniu osoby, alebo k poškodeniu majetku, a to v priamom spojení s pohybom vozidla. Pri vyšetrovaní dopravných nehôd sa úzko spolupracuje so zdravotníckymi inštitúciami, súdnymi znalcami a technickými službami, pričom sa berie do úvahy aj stav vozidiel. Policať by sa v prvom rade pri dopravnej nehode mal oboznámiť so situáciou dopravnej nehody a následne by mal urobiť niektoré úkony a neodkladné prípadne neopakovateľné opatrenia ako sú napríklad zabezpečenie poskytnutia pomoci osobám, ktoré sú príčinou dopravnej nehody zranené a svedkov a osoby, ktoré boli účastníkmi dopravnej nehody zaistiť. Ďalej by mal zabezpečiť zistenie prítomnosti alkoholu prípadne iných návykových látok v krvi u osôb, ktoré boli

⁷⁷ ŠAMKO, P.: Znalec v trestnom konaní – vybrané problémy. In *Právne listy* [online]. Dostupné na internete <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a600-znalec-v-trestnom-konani-vybrane-problemy> [cit. 2024-02-26], s. 1.

účastníkmi dopravnej nehody, a to buď vykonaním dychovej skúšky alebo zabezpečením lekárskeho vyšetrenia prípadne iným spôsobom. Policajt by mal uzavrieť miesto udalosti a zabezpečiť obchádzku miesta udalosti a zabezpečiť iné úkony, ktoré sú potrebné na náležité zistenie skutkového stavu veci. Pri vyšetrovaní dopravných nehôd sa stretávame s mnohými aspektmi, ktoré sa dajú považovať za bežné z hľadiska dokazovania a preto sú súčasťou vyšetrovania každej dopravnej udalosti. Pri vyšetrovaní dopravných nehôd sa nemožno obmedziť len na rozsah dokazovania, ako to definuje trestný poriadok, ktorý určuje len okolnosti ktoré sa musia dokazovať obligatórne. Je nevyhnutné vnímať rozsah vyšetrovania dopravných nehôd v širšom kontexte, ktorý zohľadňuje potreby komplexného zisťovania všetkých relevantných faktov, ktoré sú dôležité pre stanovenie možných príčin nehôd a tiež pre efektívne preventívne opatrenia. Hlavným cieľom je identifikovať a preukázať špecifické okolnosti trestného činu spáchaného v dôsledku dopravnej nehody, rozsah následkov tejto nehody a ich charakter, rozsah a vplyv škody na život, zdravie a majetok, zodpovednosť jednotlivých účastníkov za konkrétnu dopravnú nehodu, jej spoločenskú nebezpečnosť, faktory ovplyvňujúce osobné pomery páchatel'a a možné nápravné opatrenia, ako aj ďalšie okolnosti, ako sú príčiny a podmienky vzniku nehody a ďalšie faktory ovplyvňujúce jej priebeh a následky.⁷⁸

2.4.1 Vyšetrenie v súvislosti s požitím návykových látok

Testovanie na prítomnosť alkoholu sa realizuje pomocou dychového testu, ktorým sa stanovuje percento alkoholu v krvi. V prípade, že osoba odmieta podstúpiť takýto test, je možné uskutočniť lekárske test odberom a laboratórnym vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu. V prípade nesúhlasu s týmto lekárske testom lekár stanoví stupeň intoxikácie na základe klinických príznakov. Pri vykonávaní dychového testu na zistenie alkoholu je nevyhnutné dodržiavať presný postup uvedený v návode na meranie. Všeobecne platí, že meranie by malo prebehnúť najmenej 15 minút po poslednom požití alkoholu, aby sa predišlo prítomnosti zvyškového alkoholu v ústnej dutine, čo by mohlo skresliť výsledky. Taktiež by malo prebehnúť najmenej 3 minúty od skončenia fajčenia pred meraním. V prípade, že nameraná hodnota dosiahne 0,48 mg/l,

⁷⁸ BANGO, D. – PALAREC, J. *Metodiky vyšetrovania mimoriadnych udalostí a dopravných nehôd*. 1. vyd. Bratislava : Akadémia policajného zboru, 2003. s. 83 - 85.

odporúča sa vykonať opakovaný dychový test po 20 minútach, keďže táto hodnota môže mať rôzne právne dôsledky.⁷⁹

Vyšetrenie na detekciu omamných alebo psychotropných látok môže prebehnúť buď prostredníctvom orientačného psychomotorického vyšetrenia, za ktorým nasleduje lekárske vyšetrenie s odberom vzorky krvi alebo iného biologického materiálu a následné laboratórne vyšetrenie, alebo pomocou orientačného testovacieho prístroja na mieste incidentu, s následným laboratórnym overením vzorky biologického materiálu. Na rozdiel od vyšetrenia alkoholu, kde sa za relevantný považuje nielen výsledok laboratórneho testu, ale aj výsledok dychového testu, pri vyšetrení na omamné alebo psychotropné látky je rozhodujúci iba výsledok laboratórneho vyšetrenia odobratej vzorky krvi alebo iného biologického materiálu. Pre stanovenie právnej zodpovednosti vodiča pri užití omamných alebo psychotropných látok teda nestačí len vyšetrenie pomocou testovacieho prístroja na mieste protiprávneho konania. Osobitná zdravotná spôsobilosť, konkrétne pokiaľ ide o prítomnosť závislosti na alkohole, iných návykových látkach alebo liečivách, sa posudzuje prostredníctvom odborného psychiatrického vyšetrenia. Toto vyšetrenie musí byť vykonané v rámci 30 dní od doručenia rozhodnutia o posúdení zdravotnej spôsobilosti. Jeho cieľom je identifikovať prípadnú závislosť na alkohole, iných látkach alebo liečivách, alebo aj kombinovanú závislosť na viacerých psychoaktívnych látkach súčasne. Psychiatrické vyšetrenie zahŕňa psychiatrickú, somatickú a neurologickú kontrolu so zameraním na chronické užívanie alkoholu alebo drog, voliteľné klinické psychologické vyšetrenie s použitím špecifických testov na identifikáciu problémov súvisiacich s alkoholom, toxikologické vyšetrenie, biochemické vyšetrenie krvi a hematologické vyšetrenie. Na základe výsledkov tohto vyšetrenia sa potom stanoví alebo vylúči diagnóza závislosti na alkohole, iných látkach alebo liečivách zo strany príslušného orgánu Policajného zboru.

⁷⁹ *Dopravná psychológia III* [online]. prometheus.sk, [2022-05-15]. Dostupné na internete: <https://ocestnejprestavke.sk/dopravna-psychologia-iii/> [cit. 2024-02-28].

3 TRESTY UKLADANÉ PÁCHATEĽOM NEDBALIVOSTNÝCH TRESTNÝCH ČINOV

V tejto kapitole si zanalyzujeme, otázku trestov, ktoré ukladajú súdy páchatelom trestného činu podľa § 289 TZ s ohľadom na kraje Slovenskej republiky a následne porovnáme tresty, ktoré súdy ukladajú medzi jednotlivými kraji Slovenskej republiky v priebehu roka 2023.

3.1 Tresty

V predmetnej podkapitole sme si ako predmet skúmania vybrali 40 rozhodnutí z 8 krajov Slovenskej republiky, pričom na jeden kraj pripadá 5 rozhodnutí okresných súdov. V podkapitolách zanalyzujeme ukladanie trestov za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti, konkrétne trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Trestného zákona.

3.1.1 Bratislavský kraj

V Bratislavskom kraji vo všetkých prípadoch Okresný súd rozhodoval formou trestného rozkazu. Výška trestu odňatia slobody sa pri jednotlivých rozhodnutiach pohybuje od 3 mesiacov do 2 rokov. V štyroch prípadoch súd pomienečne odložil trest odňatia slobody so skúšobnou dobou v trvaní od 15 mesiacov až po 4 roky.⁸⁰ V jednom prípade súd rozhodol o nepodmienečnom treste odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov.⁸¹ Vo všetkých trestných veciach súd uložil popri treste odňatia slobody aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo v trvaní od 2 až do 5 rokov. V štyroch prípadoch bol páchatel' podrobený dychovej skúške príslušníkmi policajného zboru, ktorej výsledok bol pozitívny. Množstvo alkoholu sa pohybovalo od 0,59 mg/l až do 1,10 mg/l alkoholu vo vydychovanom vzduchu.⁸² Avšak v jednom prípade bol páchatel' podozrivý z užitia

⁸⁰ Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/56/2023 zo dňa 21.03.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/15/2023 zo dňa 26.01.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/53/2023 zo dňa 19.03.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/12/2023 zo dňa 22.01.2023

⁸¹ Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/100/2023 zo dňa 05.05.2023

⁸² Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/56/2023 zo dňa 21.03.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/15/2023 zo dňa 26.01.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/12/2023 zo dňa 22.01.2023

marihuany pred jazdou, načo bol prevezený do nemocnice, kde bol vyzvaný na lekárske vyšetrenie, ktorého účelom bola detekcia návykových látok vyšetrením moču a krvi, čo bez opodstatneného dôvodu odmietol.⁸³

3.1.2 Trnavský kraj

V Trnavskom kraji Okresné sudy rozhodovali formou trestného rozkazu. Výška trestu odňatia slobody pre páchatel'ov je v rozmedzí od 2 mesiacov až do 10 mesiacov.⁸⁴ V troch prípadoch súd nariadil probačný dohľad.⁸⁵ V každom prípade súd odložil výkon trestu odňatia slobody v skúšobnej dobe, ktorá sa pohybovala od 12 mesiacov až do štyroch rokov. Popri treste podmienenom treste odňatia slobody súd súčasne uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, pričom výška trestov sa pohybovala v rozsahu od 20 mesiacov až po 6 rokov, rozhodol takto v každom prípade. V dvoch prípadoch súd dokonca uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.⁸⁶ Súd v jednom prípade uložil povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapií alebo sa zúčastniť psychologického poradenstva.⁸⁷ Vo všetkých prípadoch boli páchatelia podrobení dychovej skúške, ktorej výsledok bol pozitívny a zistená prítomnosť alkoholu vo vydychovanom vzduchu sa pohybovala od 0,57 mg/l až do 0,83 mg/l.

3.1.3 Trenčiansky kraj

Formou trestného rozkazu rozhodovali aj Okresné sudy v Trenčianskom kraji. Sudy v dvoch prípadoch uložili páchatel'om predmetnej trestnej činnosti peňažný trest. V oboch situáciach súd páchatel'ovi uložil peňažný trest vo výške 1000,- € a trest odňatia slobody v trvaní jedného mesiaca určil len ako náhradný trest s ohľadom na to, že ak by sa peňažný trest, ktorý bol uložený úmyselne zmaril.⁸⁸ V ostatných prípadoch súd

⁸³ Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/15/2023 zo dňa 26.01.2023

⁸⁴ Trestný rozkaz Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/200/2023 zo dňa 27.09.2023; Trestný rozkaz Trnava sp. zn. 0T/198/2023 zo dňa 24.09.2023

⁸⁵ Trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská streda sp. zn. 0T/125/2023 zo dňa 22.09.2023

⁸⁶ Trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská streda sp. zn. 0T/125/2023 zo dňa 22.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská streda sp. zn. 0T/126/2023 zo dňa 22.09.2023

⁸⁷ Trestný rozkaz Okresného súdu Piešťany sp. zn. 0T/22/2023 zo dňa 11.05.2023

⁸⁸ Trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín sp. zn. 0T/183/2023 zo dňa 12.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín sp. zn. 0T/182/2023 zo dňa 12.09.2023

rozhodol o uložení podmiennečného trestu odňatia slobody v rozmedzí od 3 mesiacov do 6 mesiacov,⁸⁹ pričom v jednom prípade súd uložil páchateľovi aj probačný dohľad spolu s uložením povinnosti spočívajúcej v zákazu požitia akejkoľvek návykovej látky.⁹⁰ Skúšobná doba sa pohybuje od 12 mesiacov do 24 mesiacov. Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo uložil súd v každom prípade v rozsahu od 18 mesiacov až do 2 rokov. Všetky skutky boli v úzkej súvislosti s požívaním alkoholických nápojov. Dychová skúška, bola vykonaná u všetkých páchateľov, ktorej výsledok bol pozitívny a množstvo alkoholu sa pohybovalo od 0,64 mg/l až do 1,19 mg/l v dychu.

3.1.4 Nitriansky kraj

Rozhodnutia z Nitrianskeho kraja majú ako v predchádzajúcich prípadoch jednoduchšiu formu. Okresné súdy s ohľadom na rozhodnutia, ktoré sme vybrali, ukladali iba podmiennečné tresty odňatia slobody od 3 mesiacov až do 4 mesiacov.⁹¹ Páchateľom Okresné súdy určili skúšobnú dobu v rozmedzí od 12 mesiacov až 18 mesiacov. Okrem trestu odňatia slobody súdy ukladali aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo v škále od 24 mesiacov až po dobu 42 mesiac vo všetkých rozhodnutiach. Zaujímavosťou je že iba v jednom prípade bola zistená prítomnosť hneď niekoľkých návykových látok a to metanfetamín v pomere 285ng/l, anfetamín v pomere 76ng/l, tetrahydrokanabiol v koncentrácií 7,6 ng/ml a THC COOH v koncentrácií 215 ng/ml.⁹² V ostatných prípadoch bola zistená u páchateľov prítomnosť alkoholu v pomere od 0,58 mg/l až do 0,97 mg/l na vdychu.

3.1.5 Žilinský kraj

V Žilinskom kraji sa výška trestou odňatia slobody pohybovala v rozpätí od 2 mesiacov až do 5 mesiacov s podmiennečným odkladom so skúšobnou dobou v rozpätí od 1 roka až do 4 rokov. Aj v prípadoch, ktoré sa stali v Žilinskom kraji súd ukladal trest zákazu činnosti vedenia motorového vozidla v rmedziach od jedného roka až do 40

⁸⁹ Trestný rozkaz Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 0T/32/2023 zo dňa 07.05.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 0T/14/2023 zo dňa 16.05.2023

⁹⁰ Trestný rozkaz Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 0T/34/2023 zo dňa 14.05.2023

⁹¹ Trestný rozkaz Okresného súdu Nitra sp. zn. 0T/203/2023 zo dňa 15.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Komárno sp. zn. 0T/46/2023 zo dňa 22.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/8/2023 zo dňa 03.05.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Levice sp. zn. 0T/79/2023 zo dňa 07.08.2023

⁹² Trestný rozkaz Okresného súdu Nitra sp. zn. 33T/43/2023 zo dňa 21.07.2023

mesiacov. Vykonané dychové skúšky pri páchatel'och boli pozitívne a pohybovali sa v medziach od 0,75 mg/l až do 1,02 mg/l vdychovaného vzduchu. Rozhodnutia, ktoré sme vybrali ako predmet skúmania danej podkapitoly majú formu Trestného rozkazu⁹³

3.1.6 Banskobystrický kraj

Z rozhodnutí vydaných v Banskobystrickom kraji vyplýva, že výška trestu odňatia slobody sa pohybuje od 2 mesiacov až do 12 mesiacov so skúšobnou dobou v rozmedzí od 12 mesiacov do 24 mesiacov.⁹⁴ Zaujímavosťou jedného prípadu je skutočnosť, že súd uložil páchatel'ovi aj povinnosť podrobiť sa za súčinnosti probačného alebo mediačného úradníka príp. iného odborníka programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu.⁹⁵ Aj v Banskobystrickom kraji súd ukladať trest zákazu činnosti vedenia motorového vozidla v rozsahu od 12 mesiacov až po doživotný zákaz. V rozhodnutí v ktorom Okresný súd Revúca uložil páchatel'ovi doživotný trest zákazu činnosti vedenia motorového vozidla súvisí so zásadou 3 krát a dosť.⁹⁶ Páchatel' sa dopustil v minulosti už trikrát dopustiť trestnej činnosti za ktorú už 3 krát uložil trest zákazu činnosti. Zo všetkých rozhodnutí iba v dvoch prípadoch, boli prítomné v krvi iné návykové ako alkohol (alkohol od 0,54 mg/l do 0,85 mg/l) a to metanfetamín a anfetamín.⁹⁷

3.1.7 Prešovský kraj

V Prešovskom kraji Okresné súde vzhľadom na vybrané rozhodnutia ukladali páchatel'om najmä peňažné tresty, ktoré sa pohybovali v rozmedzí od 300 € do 700 €, pričom ak by sa úmyselne zmarilo zaplatenie peňažného trestu súd v takomto prípade

⁹³ Trestný rozkaz Okresného súdu Žilina sp. zn. 0T/170/2023 zo dňa 12.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/24/2023 zo dňa 19.05.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/18/2023 zo dňa 25.04.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp. zn. 0T/100/2023 zo dňa 21.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp. zn. 0T/95/2023 zo dňa 01.09.2023

⁹⁴ Trestný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0T/62/2023 zo dňa 17.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0T/133/2023 zo dňa 17.09.2023

⁹⁵ Trestný rozkaz Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/12/2023 zo dňa 05.04.2023

⁹⁶ ROSINSKÝ, K.: Trestný čin usmrtenia a uloženie doživotného trestu zákazu činnosti In *Justičná revue*, [online]. Dostupné na internete: <https://www.legalis.sk/sk/casopis/justicna-revue/trestny-cin-usmrtenia-a-ulozenie-do-zivotneho-trestu-zakazu-cinnosti.m-2652.html> [cit. 2024-2-19], s. 1.; Trestný rozkaz Okresného súdu Revúca sp. zn. 0T/15/2023 zo dňa 19.05.2023

⁹⁷ Trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/103/2023 zo dňa 30.08.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Revúca sp. zn. 0T/15/2023 zo dňa 19.05.2023

uložil aj náhradný trest odňatia slobody od jedného roka až do troch rokov.⁹⁸ V jednom prípade súd uložil podmienený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so skúšobnou dobou 18 mesiacov.⁹⁹ Vo všetkých prípadoch uložil súd okrem primárneho trestu aj trest spočívajúci v zákaze činnosti viesť motorové vozidlo v medziach od 12 mesiacov až do 42 mesiacov. V každom prípade bola zistená u páchatel'ov prítomnosť alkoholu vo vydychovanom vzduchu prostredníctvom dychovej skúšky. Koncentrácia alkoholu vo vydychovanom vzduchu sa pohybovala v rozpätí od 0,50 mg/l až po 0,80 mg/l. Z hľadiska formy rozhodnutia išlo o Trestný rozkaz v každom prípade.

3.1.8 Košický kraj

Z rozhodnutí Okresných súdov v poslednom kraji vyplýva, že aj tu súdy ukladali prevažne podmienené tresty odňatia slobody v trvaní od 4 mesiacov až do 8 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní od 12 mesiacov do 36 mesiacov.¹⁰⁰ V dvoch prípadoch súd uložil peňažný trest od 600 € do 800 €, s tým, že ak by bol zmarený účel zaplataenia peňažného trestu ako náhradný trest uložil trest odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov.¹⁰¹ Dychovou skúškou bolo u všetkých páchatel'och nameraný alkohol v koncentráciách od 0,52 mg/l až do 1,00 mg/l vo vydychovanom vzduchu.

⁹⁸ Trestný rozkaz Okresného súdu Poprad sp. zn. OT/116/2023 zo dňa 11.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Prešov sp. zn. OT/180/2023 zo dňa 23.09.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Kežmarok sp. zn. OT/34/2023 zo dňa 29.05.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Bardejov sp. zn. OT/33/2023 zo dňa 13.07.2023

⁹⁹ Trestný rozkaz Okresného súdu Humenné sp. zn. OT/84/2023 zo dňa 24.07.2023

¹⁰⁰ Trestný rozkaz Okresného súdu Košice a okolie sp. zn. OT/59/2023 zo dňa 22.05.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Košice II. sp. zn. OT/104/2023 zo dňa 03.04.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/60/2023 zo dňa 04.08.2023

¹⁰¹ Trestný rozkaz Okresného súdu Michalovce sp. zn. OT/111/2023 zo dňa 31.08.2023; Trestný rozkaz Okresného súdu Košice I. sp. zn. OT/53/2023 zo dňa 09.05.2023

3.1.9. Zhrnutie

Cieľom výskumu bola analýza a následná komparácia jednotlivých rozhodnutí s určovacími kritériami ako je: trestný čin podľa § 289, kraj, forma rozhodnutia, obdobné skutkové okolnosti prípadov a uloženie trestov za páchanie trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289. Určujúce kritéria sme si vybrali najmä preto, aby sme vedeli vyhodnotiť určité otázky, ktoré sme si zadali. Otázky, na ktoré je potrebné si odpovedať vzhľadom na výskum sú:

1. V ktorom kraji sa za trestný čin podľa § 289 ukladajú najprísnejšie tresty?
2. V ktorom kraji dominovali peňažné tresty za spáchania trestného činu podľa § 289?
3. Naopak v ktorom kraji sa za predmetný čin ukladajú najnižšie tresty?
4. V ktorom kraji bol zistená najvyššia hodnota výsledku dychovej skúšky u páchatel'a v súvislosti s alkoholom?
5. V ktorom kraji sa najviac-krát uložilo páchatel'ovi obmedzenie spočívajúce v zákaze užívania akýchkoľvek návykových látok?

Načo sme si nasledujúce otázky vedeli zodpovedať nasledovne:

1. Z hľadiska nepodmienečného trestu odňatia slobody najprísnejšie tresty ukladal Bratislavský kraj. (5 mesiacov trestu odňatia slobody)
 - a. Z hľadiska podmiennečných trestov odňatia slobody najprísnejšie tresty ukladal Bratislavský kraj. (3 mesiace až 2 roky)
 - b. Z hľadiska ukladania odkladu výkonu trestu odňatia slobody najprísnejšie skúšobné doby ukladal Košický kraj (12 mesiacov až 36 mesiacov)
 - c. Z hľadiska ukladania trestov zákazu činnosti najprísnejšie tresty ukladal Banskobystrický kraj (od 12 mesiacov až po doživotný trest zákazu činnosti)
2. Značnú prevahu v ukladaní peňažných trestov mal Prešovský kraj, peňažné tresty okresné sudy uložili v štyroch rozhodnutiach.
 - a. Z hľadiska výšky peňažných trestov najprísnejšie tresty ukladal Trenčiansky kraj (vo výške 1000 €)
 - b. Z hľadiska výšky peňažných trestov najnižšie tresty ukladal Prešovský kraj (od 300 € - 700 €)
3. Najnižšie podmiennečné tresty odňatia slobody sa ukladali v Žilinskom kraji (2 mesiace až 5 mesiacov)

- a. Z hľadiska ukladania odkladu výkonu trestu odňatia slobody sa namenej prísne skúšobné doby ukladali v Nitrianskom kraji (12 až 18 mesiacov)
- b. Z hľadiska ukladania trestov zákazu činnosti najprísnejšie tresty ukladal Banskobystrický kraj (od 12 mesiacov až po doživotný trest zákazu činnosti)
- 4. V Trenčianskom kraji bolo páchatel'ovi v dychovej skúške namerané 1,19 mg/l vo vydychovanom vzduchu
- 5. V Trnavskom kraji.

ZÁVER

Diplomová práca sa zameriava na trestné činy spáchané z nedbanlivosti. Predovšetkým na nedbanlivostné trestné činy spáchané v súvislosti s požitím návykových látok a vplyvu duševných porúch na príčetnosť páchatel'a.

V práci sme využívali analýzu komparatistiku a normatívnoprávnu metódu výkladu noriem. Ako hlavný cieľ práce sme si stanovili analýzu, tých nedbanlivostných trestných činov, ktoré vzhľadom na svoju povahu súvisia s psychotropnými a omamnými látkami s duševným stavom pachateľ'ov. Analyzovali sme ju z pohľadu práva a čiastočne aj z pohľadu psychológie so zameraním na príčetnosť páchatel'a. Predmetnú problematiku z pohľadu vyšetrovania ako časti prípravného konania sme riešili v druhej kapitole. Zameriavali sme sa najmä na pribratie znalca do prípravného konania, či už z podnetu obhajoby obvineného alebo z podnetu OČTK. V tejto kapitole sme objasnili aj k čomu by sa mal znalec vyjadrovať a ako mu správne klásť otázky. Ako čiastkový cieľ sme si v predmetnej práci stanovili vyhotoviť prieskum medzi subjektami práva s otázkou, že s akými trestnými činmi spáchanými z nedbanlivosti sa stretávajú, či sa za svoje pôsobenie v praxi stretli s pribratím znalca do prípravného konania za účelom zistenia duševného stavu obvineného a ak áno tak pri akých trestných činoch sa tak udialo. V predmetnom prieskume sme sa pýtali okrem iného aj na otázku s koľkými trestnými činmi spáchanými z nedbanlivosti. Na základe výsledkov z prieskumu, môžeme povedať, že medzi najčastejšie nedbanlivostné trestné činy v súvislosti s požitím psychotropných a omamných látok je prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Prieskum sme následne použili ako podklad pre empirickú časť diplomovej práce. Ďalším čiastovým cieľom je už samotný výskum, ktorý by mal pozostávať z analýzy a následnej komparatistiky rozhodnutí Okresných súdov v skutkovo obdobných veciach so zameraním na ukladanie trestov. Vyhodnotenie výskumu sa nachádza v tretej kapitole v časti "Zhrnutie."

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

A) Knižné publikácie a monografie

BANGO, D. – PALAREC, J. *Metodiky vyšetrovania mimoriadných udalostí a dopravných nehôd*. 1. vyd. Bratislava : Akadémia policajného zboru, 2003. 168 s. ISBN 80-8054-290-2

BURDA, E. a kol.: *Trestný zákon. Všeobecná časť. Komentár. I. diel*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, 1106 s. ISBN 978-80-7400-324-0

ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestné právo procesné. Osobitná časť*. 2. vyd. Šamorín : Heuréka, 2022, 547 s. ISBN

ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestné právo procesné. Všeobecná časť*. 2. vyd. Šamorín : Heuréka, 2022, 487 s. ISBN 978-80-8173-141-9

ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný zákon : Veľký komentár*. 4. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2018, 1008 s. ISBN 978-80-8155-076-8

ČENTÉŠ, J. a kol. *Trestný poriadok : Veľký komentár*. 5. vyd. Bratislava : Eurokódex, 2022, 1083 s. ISBN 978-80-8155-109-3

DESET, M. a kol.: *Dokazovanie v trestnom konaní – Znalec - Judikatúra*. 1. vyd. Žilina : Eurokódex, 2021. 478 s. ISBN 978-80-8155-106-2

HERETIK, A. *Forenzná psychológia*. 4. vyd. Bratislava : Lindeni, 2019, 608 s. ISBN 978-80-566-1213-2

HUPKOVÁ, I – LIBERČÁKOVÁ, K. *Drogové závislosti a ich prevencia*. 1. vyd. Trnava : Trnavská Univerzita, 2012. 153 s. ISBN 978-80-8082-563-8

IVOR, J. a kol.: *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť*. 2. vyd. Bratislava : IURA EDITION, 2010, 532 s. ISBN 978-80-8078-308-2

JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní právo hmotné : Obecná část, Zvláštní část. 1. vyd.* Praha : Leges, 2009, 895 s. ISBN 978-80-87212-24-0

KLÁTIK, J. a kol.: *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť. 2. vyd.* Plzeň : Aleš Čeněk, 2020, 453 s. ISBN 978-80-7380-824-2

KUBÍK, O.: *Investigatívna psychológia. 2. vyd* Bratislava : WoltersKluwer SR, 2019. 604 s. ISBN 978-80-571-0037-9

KUBÍK, O.: *Investigatívna psychológia. 3. vyd* Bratislava : WoltersKluwer SR, 2023. 764 s. ISBN 978-80-767-6678-5

MAĐAR, M.: *Judikatúra vo veciach sankcií v trestnom práve. 1. vyd.* Bratislava : WoltersKluwer SR, 2019. 190 s. ISBN 978-80-8168-955-6

MENCEROVÁ, I. a kol.: *Trestné právo hmotné : Všeobecná časť. 3. vyd.* Šamorín : Heuréka, 2021, 531 s. ISBN 978-80-8173-103-7

PEČEŇÁK, J. *Klasifikácia v psychiatrii. 1. vyd.* Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. 61 s. ISBN 978-80-223-3662-8

ROJKOVÁ, Z.: *Situačno-motivačné faktory alkoholového správania : meranie, štandardizácia, aplikácia u adolescentov. 1. vyd* Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2022. 121 s. ISBN 978-80-572-0280-6

STRÉMY, T. – KURILOVSKÁ, L. a kol.: *Trestný zákon : Komentár. 1. vyd.* Praha : Wolters Kluwer ČR, 2022, 904 s. ISBN 978-80-7676-429-3

B) Články a Zborníky

BLAŽEK, R.: Nepříčetnost' a trestný čin opilstva. In *Justičná revue*, roč. 69, 2008, č. 10., s. 1200 -1300. ISSN 1335-6461.

GURILOVSKÁ, L – ŠIŠULÁK, S.: Rýchlosť trestného konania a dokazovanie. In *Právny obzor* [online]. Dostupné na internete:

<https://www.pravnyobzor.sk/62022/po62022-kurilovska-sisulak-rychlost-tresneho-konania-a-dokazovanie.pdf> [cit. 2023-12-13], s. 1 - 2.

HARUMOVÁ, A.: Postavenie znalca v trestnom konaní. In *SME.SK* [online]. Dostupné na internete <https://blog.sme.sk/harumova/ekonomika/pos-ta-ve-nie-znal-ca-v-trestnom-ko-na-ni> [cit. 2024-02-26], s. 1.

HASÍKOVÁ, J.: Dokazovanie v trestnom konaní – I. časť – Znalecké dokazovanie. In *Bulletin slovenskej advokácie* [online]. Dostupné na internete <https://info.sak.sk/bulletin/dokazovanie-v-trestnom-konani-i-cast-znalecke-dokazovanie/> [cit. 2024-02-28], s. 1.

KLÁTIK, J.: Skrátené vyšetovanie v slovenskom trestnom konaní. In *Dny verejného práva*. [online]. Dostupné na internete: https://www.law.muni.cz/sborniky/Days-of-public-law/files/pdf/Souhrn_Final.pdf [cit. 2024-02-24], s. 685 – 696.

KORČEK, F.: Vyšetrenie duševného stavu obvineného. In *Najprávo* [online]. Dostupné na internete https://premium.najpravo.sk/vysetrenie-dusevneho-stavu-obvineneho/#_ftn2 [cit. 2024-02-27], s. 1.

MARR, S.: Aplikačné problémy výkonu dozorovej činnosti prokurátora v trestnom konaní In *Justičná revue*. [online]. Dostupné na internete: <https://www.legalis.sk/sk/casopis/justicna-revue/aplikacne-problemy-vykonu-dozorovej-cinnosti-prokuratora-v-trestnom-konani.m-3011.html> [cit. 2024-02-24], s. 1.

ROSINSKÝ, K.: Trestný čin usmrtenia a uloženie doživotného trestu zákazu činnosti In *Justičná revue*, [online]. Dostupné na internete: <https://www.legalis.sk/sk/casopis/justicna-revue/trestny-cin-usmrtenia-a-ulozenie-doivotneho-trestu-zakazu-cinnosti.m-2652.html> [cit. 2024-2-19], s. 1.

ŠAMKO, P.: Znalec v trestnom konaní – vybrané problémy. In *Právne listy* [online]. Dostupné na internete <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a600-znalec-v-trestnom-konani-vybrane-problemy> [cit. 2024-02-26], s. 1.

ŠÍPKOVÁ, T.: Poruchy osobnosti [online]. Dostupné na internete: <https://www.fnsfpdr.sk/wp-content/uploads/2023/04/Poruchy-osobnosti.pdf> [cit. 2024-02-24], s. 1.

TARABOVÁ, N.: Osobitne skrátene vyšetovanie ako trestoproceny inštitút predsúdného konania s aplikačnými nedostatkami. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae* [online]. Dostupné na internete: <https://afi.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/532/367> [cit. 2024-02-26], s. 207 – 220

C) Internetové zdroje

Dopravná psychológia III [online]. prometheus.sk, [2022-05-15]. Dostupné na internete: <https://ocestnejpremavke.sk/dopravna-psychologia-iii/> [cit. 2024-02-28].

Pojem patický afekt [online]. <https://slovník-cizích-slov.abz.cz>, [2016-01-12]. Dostupné na internete: <http://prometheus.sk/o-novej-knihe-prof-ladislava-hubenaka/> [cit. 2024-02-28].

Úzkosť [online]. neuraxpharm.sk, [2020-02-12]. Dostupné na internete: <https://www.neuraxpharm.com/sk/poruchy/uzkost> [cit. 2024-02-28].

D) Právne predpisy

zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v aktuálnom znení.

zákon č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v aktuálnom znení.

zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v aktuálnom znení.

zákon č. 382/2004 o znalcoch, tlmočníkoch, prekladateľoch Z. z. v aktuálnom znení.

zákon č. 382/2004 o znalcoch, tlmočníkoch, prekladateľoch Z. z. v platnom znení

E) Súdne rozhodnutia

Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky sp. Zn. 11 Tz 21/78 zo dňa 07.06.1978 Dostupné na internete <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/10751/> [cit. 2024-02-28].

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.03.1980 sp. zn. 4 Tz 15/80 Dostupné na internete <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/2332/0/2/rozhodnuti-rt-c-4-tz-15-80-pricetnost-pri-poziti-alkoholu-a-vysetreni-znalci> [cit. 2024-02-28].

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. 08. 1975 sp. zn. Tz 72/75 Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/judikaty/-/spisova-znacka/5To%2B23%252F2010> [cit. 2024-07-27].

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 03.03.2011, sp. zn. 5 TO 23/2010 Dostupné na internete: <https://www.aspi.cz/products/lawText/4/1861/1/2/rozhodnuti-rt-c-5-tz-72-75-pricetnost-pachatele-a-dokazovani-znaleckymi-posudky> [cit. 2024-07-27].

Trestný rozkaz Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 0T/14/2023 zo dňa 16.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4860557?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0T/62/2023 zo dňa 17.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4992260?h=0T+62+2023&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Bardejov sp. zn. 0T/33/2023 zo dňa 13.07.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4889295?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/100/2023 zo dňa 05.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4853115?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/12/2023 zo dňa 22.01.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4808684?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/15/2023 zo dňa 26.01.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4776150?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/53/2023 zo dňa 19.03.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4856389?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/56/2023 zo dňa 21.03.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4845634?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/12/2023 zo dňa 05.04.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4852763?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 0T/125/2023 zo dňa 22.09.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5012556?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 0T/126/2023 zo dňa 22.09.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5012557?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Humenné sp. zn. 0T/84/2023 zo dňa 24.07.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4897606?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 0T/34/2023 zo dňa 29.05.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4859853?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Komárno sp. zn. OT/46/2023 zo dňa 22.09.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5019428?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Košice a okolie sp. zn. OT/59/2023 zo dňa 22.05.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4860193?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Košice I. sp. zn. OT/53/2023 zo dňa 09.05.2023 Dostupné
na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4858669?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Košice II. sp. zn. OT/104/2023 zo dňa 03.04.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4823434?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Levice sp. zn. OT/79/2023 zo dňa 07.08.2023 Dostupné
na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4979207?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/103/2023 zo dňa 30.08.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5027819?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp. zn. OT/100/2023 zo dňa 21.09.2023 Dostupné
na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5012719?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp. zn. OT/95/2023 zo dňa 01.09.2023 Dostupné
na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4996463?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Michalovce sp. zn. OT/111/2023 zo dňa 31.08.2023
Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4983060?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Nitra sp. zn. OT/203/2023 zo dňa 15.09.2023 Dostupné
na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4992181?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Nitra sp. zn. 33T/45/2023 zo dňa 21.07.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4924924?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Piešťany sp. zn. 0T/22/2023 zo dňa 11.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4848906?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/116/2023 zo dňa 11.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4992409?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 0T/32/2023 zo dňa 07.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4856069?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 0T/34/2023 zo dňa 14.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4847088?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/180/2023 zo dňa 23.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5042379?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Revúca sp. zn. 0T/15/2023 zo dňa 19.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5027787?h=0T+133+2023&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Rožnava sp. zn. 3T/60/2023 zo dňa 04.08.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4970247?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/18/2023 zo dňa 25.04.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4849931?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/24/2023 zo dňa 19.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4853141?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/8/2023 zo dňa 03.05.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4850782?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín sp. zn. OT/182/2023 zo dňa 12.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4989452?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín sp. zn. OT/183/2023 zo dňa 12.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4989614?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/198/2023 zo dňa 24.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5027645?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/200/2023 zo dňa 27.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5033616?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen sp. zn. OT/133/2023 zo dňa 17.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/5027787?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

Trestný rozkaz Okresného súdu Žilina sp. zn. OT/170/2023 zo dňa 12.09.2023 Dostupné na internete <https://otvorenesudy.sk/decrees/4982608?h=289&l=sk> [cit. 2024-02-28].

PRÍLOHY

Príloha č. 1 – prieskum „Dotazník k diplomovej práci s názvom "Vyšetrovanie nedbanlivostných trestných činov“ vo formáte pdf“